

พ่อ และ นัน

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2556 - 2557

พ่อ และ ฉัน

My father and me

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2556 – 2557

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกร คงคา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.บุศยมาศ นันทวัน)

..... กรรมการ
(อาจารย์คมสัน หนูเขียว)

..... กรรมการ
(อาจารย์จัฐพร นิมมาลัยแก้ว)

..... กรรมการ
(อาจารย์อนุพงษ์ จันทร)

..... กรรมการ
(อาจารย์หทัยรัตน์ มณีรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์นิธิพัฒน์ หอยสังข์ทอง)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์อริตา จันตงเพชร)

กรรมการและเลขานุการ

.....
(อาจารย์คมสัน หนูเขียว)

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	พ่อ และ ฉัน
	My father and me
ชื่อ	นางสาว อภัสรินทร์ ธนโชคนิธิวัฒน์
รหัสนักศึกษา	53020513
สาขาวิชา	จิตรกรรม
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2556 - 2557
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ คมสัน หนูเขียว

บทคัดย่อ

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของมนุษย์ที่ประกอบไปด้วยสมาชิกในครอบครัวที่มีความรักความเข้าใจกัน ให้กำลังใจสนับสนุนซึ่งกันและกัน หากครอบครัวใดมีลักษณะดังที่กล่าวนี้ ครอบครัวก็จะเปี่ยมไปด้วยความอบอุ่น และมั่นคงเข้มแข็ง ครอบครัวมีความสำคัญมากที่สุดต่อมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ทุกคนเกิดและเติบโตมาจากครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญในการหล่อหลอมบุคคลให้พัฒนาสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ ในสภาวะสังคมปัจจุบันที่ต่างมีการแก่งแย่งแข่งขันกันมากมาย บุคคลต้องเผชิญกับความขัดแย้ง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้ความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวเริ่มเสื่อมถอยด้วยเหตุอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพสังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งนับวันยิ่งทวีความรุนแรง และมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของบุคคล และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อกันเป็นระบบลูกโซ่ เพราะเมื่อระบบภายในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อระบบอื่น ๆ ให้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังนั้น การศึกษาในเรื่องครอบครัวอย่างลึกซึ้ง และเป็นระบบ ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษานั้น มาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินพจน์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา นาย คมสัน หนูเขียว ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะช่วยแก้ปัญหาตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณบิดและมารดา ที่มอบทุกประสบการณ์ที่ดีๆที่เกิดขึ้นในครอบครัว ทำให้เป็นแรงผลักดัน และเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานศิลปะ และยังเป็นทุนสนับสนุน ในการค้นคว้า ทดลอง จนประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์ผลงาน

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากศิลปินพจน์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดา ซึ่งเป็นที่รัก และผู้ที่คอยให้กำลังใจ คำปรึกษา และประสบการณ์ที่ดีในการสร้างผลงานศิลปะนี้ ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

อภิสิทธิ์ ธนโชคนิวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	11
1.3 ขอบเขตของโครงการ	11
บทที่ 2 อิทธิพลจากงานศิลปกรรม	12
2.1 อิทธิพลที่ได้รับ	12
2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน	14
2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์	47
3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง	47
3.2 กระบวนการสร้างงาน	48
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	61
4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ	61
4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ	71
บทที่ 5 บทสรุป	73
5.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	75
ภาพผลงานศิลปะ	77
ประวัติผู้เขียน	78

สารบัญภาพประกอบ

รูปที่		หน้า
1.	ภาพประกอบที่ 1 : โต๊ะอาหารของบ้านข้าพเจ้า	12
2.	ภาพประกอบที่ 2 : Treated Ozonated and Bottled	14
3.	ภาพประกอบที่ 3 : Navin Gallery Bangkok	14
4.	ภาพประกอบที่ 4 : 'dressed chair', 2012	15
5.	ภาพประกอบที่ 5 : 'dressed table', 2012	15
6.	ภาพประกอบที่ 6 : 'dressed' stool, 2012	16
7.	ภาพประกอบที่ 7 : 'dressed' bench, 2012	16
8.	ภาพประกอบที่ 8 : 'dressed', 2012	16
9.	ภาพประกอบที่ 9 : 'shredded table', 2012	18
10.	ภาพประกอบที่ 10 : 'shredded low table', 2012	19
11.	ภาพประกอบที่ 11 : 'shredded library', 2012	19
12.	ภาพประกอบที่ 12 : 'shredded collection', 2012	19
13.	ภาพประกอบที่ 13 : Holland Paper Biennale ,2008	21
14.	ภาพประกอบที่ 14 : Holland Paper Biennale ,2008	21
15.	ภาพประกอบที่ 15 : Boa (2005), made of yellow pages ("Pagine Gialle")	22
16.	ภาพประกอบที่ 16 : Dress made out of the newspaper	22
17.	ภาพประกอบที่ 17 : Holland Paper Biennale ,2008	23
18.	ภาพประกอบที่ 18 : Teacup with spoon,	23
19.	ภาพประกอบที่ 19 : Singer Sewing Machine	23
20.	ภาพประกอบที่ 20 : Bernina Sewing Machine	23
21.	ภาพประกอบที่ 21 : Typewriter,	24
22.	ภาพประกอบที่ 22 : Telephone	25
23.	ภาพประกอบที่ 23 : Binoculars	25
24.	ภาพประกอบที่ 24 : Teaset with tray	25
25.	ภาพประกอบที่ 25 : 'Flash' child's	26
26.	ภาพประกอบที่ 26 : 'Flash' child's	26
27.	ภาพประกอบที่ 27 : สถิติการสมรสและหย่าร้าง	39

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

รูปที่		หน้า
28.	ภาพประกอบที่ 28 : รายได้และรายจ่ายต่อหนึ่งครอบครัวเรือน และหนี้สิน	41
29.	ภาพประกอบที่ 29 : ดัชนีสัมพันธภาพที่อบอุ่นในครอบครัว	41
30.	ภาพประกอบที่ 30 : การสงเคราะห์เด็ก	42
31.	ภาพประกอบที่ 31 : การสงเคราะห์ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์	42
32.	ภาพประกอบที่ 32 : สถานการณ์ครอบครัวเข้มแข็ง	43
33.	ภาพประกอบที่ 33 : สถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวไทย	43
34.	ภาพประกอบที่ 34 : สลด!นักเรียนสาว ม.3 ผูกคอตาย , เติลินิวส์	45
35.	ภาพประกอบที่ 35 : ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชุดที่ 1	47
36.	ภาพประกอบที่ 36 : ภาพร่างชิ้นที่ 2 ชุดที่ 1	47
37.	ภาพประกอบที่ 37 : ภาพร่างชิ้นที่ 3 ชุดที่ 1	48
38.	ภาพประกอบที่ 37 : กระดาษรีไซเคิล	48
39.	ภาพประกอบที่ 38 : เครื่องปั้นนำกระดาษที่แช่ไว้มาปั้นให้ละเอียด	49
40.	ภาพประกอบที่ 39 : ตะแกรง	49
41.	ภาพประกอบที่ 40 : กาวลาเท็กซ์	49
42.	ภาพประกอบที่ 41 : นำกระดาษที่บีบไว้มาผสมกับกาวลาเท็กซ์	49
43.	ภาพประกอบที่ 42 : อุปกรณ์ในการทำโครงสร้าง	50
44.	ภาพประกอบที่ 43 : นำกระดาษที่เราผสมกาวไว้ มาปะติด	50
45.	ภาพประกอบที่ 44 : นำชิ้นส่วนต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน	50
46.	ภาพประกอบที่ 45 : แก้อีตัวที่ 1	50
47.	ภาพประกอบที่ 46 : อุปกรณ์ในการทำแก้อีตัวที่ 2	51
48.	ภาพประกอบที่ 47 : การปั้นหลอด	51
49.	ภาพประกอบที่ 48 : นำกระดาษแต่ละหลอด มาประกอบ	51
50.	ภาพประกอบที่ 49 : แก้อีตัวที่ 2	52
51.	ภาพประกอบที่ 50 : อุปกรณ์ในการทำแก้อีตัวที่ 3	52
52.	ภาพประกอบที่ 51 : การหล่อแบบยางพารา	52
53.	ภาพประกอบที่ 52 : การหล่อแบบยางพารา	53
54.	ภาพประกอบที่ 53 : อุปกรณ์ในการหล่อเรซิน	53

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

รูปที่		หน้า
55.	ภาพประกอบที่ 54 : การหล่อเรซิน	53
56.	ภาพประกอบที่ 55 : การหล่อเรซิน	54
57.	ภาพประกอบที่ 56 : แก้วที่ตัวที่ 3	54
58.	ภาพประกอบที่ 57 : อุปกรณ์ในการทำแก้วที่ตัวที่ 4	54
59.	ภาพประกอบที่ 57 : ขั้นตอนการตัดกระดาษ	55
60.	ภาพประกอบที่ 58 : ขั้นตอนการทากาว	55
61.	ภาพประกอบที่ 59 : แก้วที่ตัวที่ 4	55
62.	ภาพประกอบที่ 60 : อุปกรณ์ในการทำแก้วที่ตัวที่ 5	56
63.	ภาพประกอบที่ 61 : การสานกระดาษ	56
64.	ภาพประกอบที่ 62 : การสานกระดาษ	56
65.	ภาพประกอบที่ 63 : การสานกระดาษ	56
66.	ภาพประกอบที่ 64 : แก้วที่ตัวที่ 5	57
67.	ภาพประกอบที่ 65 : อุปกรณ์ในการทำโต๊ะอาหาร	57
68.	ภาพประกอบที่ 66 : ขั้นตอนการทำโต๊ะ	57
69.	ภาพประกอบที่ 67 : ขั้นตอนการทำโต๊ะ	58
70.	ภาพประกอบที่ 68 : ขั้นตอนการทำโต๊ะ	58
71.	ภาพประกอบที่ 69 : โต๊ะอาหารที่เสร็จสมบูรณ์	58
72.	ภาพประกอบที่ 70 : ชุดโต๊ะอาหารที่สมบูรณ์	59
73.	ภาพประกอบที่ 71 : ชุดโต๊ะอาหารที่สมบูรณ์	59
74.	ภาพประกอบที่ 72 : รูปทรง แก้ว	61
75.	ภาพประกอบที่ 73 : รูปทรง แก้ว	61
76.	ภาพประกอบที่ 74 : รูปทรง แก้ว	62
77.	ภาพประกอบที่ 75 : รูปทรง แก้ว	62
78.	ภาพประกอบที่ 76 : รูปทรง แก้ว	63
79.	ภาพประกอบที่ 77 : รูปทรง แก้ว	63
80.	ภาพประกอบที่ 78 : รูปทรง โต๊ะ	64
81.	ภาพประกอบที่ 79 : ผิว แก้ว	64

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

รูปที่		หน้า
82.	ภาพประกอบที่ 80 : ผิว เก้าอี้	64
83.	ภาพประกอบที่ 81 : ผิว เก้าอี้	65
84.	ภาพประกอบที่ 82 : ผิว เก้าอี้	65
85.	ภาพประกอบที่ 83 : ผิว เก้าอี้	65
86.	ภาพประกอบที่ 84 : ผิว เก้าอี้	66
87.	ภาพประกอบที่ 85 : ผิว เก้าอี้	66
88.	ภาพประกอบที่ 86 : ผิว โต๊ะ	67
89.	ภาพประกอบที่ 87 : ผิว โต๊ะ	67
90.	ภาพประกอบที่ 88 : สี่เก้าอี้	68
91.	ภาพประกอบที่ 89 : สี่เก้าอี้	68
92.	ภาพประกอบที่ 90 : สี่เก้าอี้	68
93.	ภาพประกอบที่ 91 : สี่เก้าอี้	69
94.	ภาพประกอบที่ 92 : สี่โต๊ะ	69
95.	ภาพประกอบที่ 93 : สี่โต๊ะ	69
96.	ภาพประกอบที่ 94 : สี่เก้าอี้	70
97.	ภาพประกอบที่ 95 : น้ำหนักของงานโดยรวม	70
98.	ภาพประกอบที่ 96 : ภาพบรรยากาศโดยรวมขอผลงาน	70
99.	ภาพประกอบที่ 97 : ชุดผลงาน โต๊ะอาหาร	71
100.	ภาพประกอบที่ 98 : ชุดผลงาน โต๊ะอาหาร	72
101.	ภาพประกอบที่ 99 : บรรยากาศโต๊ะอาหาร	77

บทที่ 1

บทนำ

เวลาที่เปลี่ยนของยุคสมัย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งสภาพแวดล้อม เครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยี หรือทัศนคติของแต่ละบุคคล ซึ่งในโลกของเทคโนโลยีนี้ ทำให้การสื่อสารด้วยการสนทนาในสังคม การแสดงออกต่อหน้าคนน้อยลง เวลาส่วนใหญ่จึงหมดไปกับสิ่งแวดล่อมรอบตัวในโลกเทคโนโลยี

ในขณะที่เดียวกันความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวกลับน้อยลง ทำให้การพูดคุย การทำกิจกรรมร่วมกันลดน้อยลงตามไปด้วย เกิดความขัดแย้งกันมากขึ้นภายในครอบครัว ที่มักพบเห็นได้บ่อยบนข่าวหนังสือพิมพ์ทุกวันนี้ ที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาภายในครอบครัวที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล่อมภายนอกในโลกปัจจุบัน

การสร้างเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ด้วยการสร้างความผูกพันที่ดีต่อกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน การสร้างกิจกรรมร่วมกันเป็นเสมือนการเชื่อมโยง การรักษาเยียวปัญหาเหล่านี้ สามารถแก้ปัญหาครอบครัวด้วยสันติวิธี หลีกเลี่ยงการทะเลาะด้วยไม่ใช่ความรุนแรงและการใช้คำหยาบ ทำให้ครอบครัวเกิดการพูดคุย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์มากขึ้น คุณค่าการใช้เวลาร่วมกันกับครอบครัวเป็นพื้นฐานสำคัญต่อพัฒนาการและการอยู่ดีมีสุข

ความสำคัญของโครงการ

ครอบครัว เป็นสถาบันที่เล็กที่สุดและสำคัญที่สุดของสังคม เป็นแหล่งให้ความรักความอบอุ่น และขวัญกำลังใจ ระบบเครือญาติเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ทำหน้าที่เป็นสถาบันเบ็ดเสร็จการมีกิจกรรมทั้งปวงของบุคคลมีศูนย์กลางอยู่ที่ครอบครัว “บ้าน” เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว เป็นสถาบันที่บ่มเพาะความรัก ความอบอุ่นความปลอดภัย และขวัญกำลังใจ จึงเป็นศูนย์รวมของสมาชิกทุกคนในการใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2547 – 2556 สถานการณ์ ปัญหา และแนวโน้มของครอบครัวไทย

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักสำคัญที่สุดของสังคม ทำหน้าที่หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกของครอบครัว ด้วยการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความเอื้ออาทร ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และถ่ายทอด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกในครอบครัว เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความพร้อมที่จะทำงานอย่างเต็มที่และสร้างสรรค์ เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นครอบครัวจึงมีความสำคัญและมีอิทธิพลที่สุดต่อชีวิตของทุกคน

สถานการณ์ครอบครัวไทย สติติเกี่ยวกับครอบครัวมีข้อจำกัดและไม่ทันสมัย อย่างไรก็ตาม ได้มีการวิเคราะห์ปัญหาของครอบครัวโดยใช้ข้อมูลที่หน่วยงานต่าง ๆ ทำการจัดเก็บล่าสุดเท่าที่มีในปัจจุบัน สรุปได้ต่อไปนี้

(1) รูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น โดยครอบครัวขยายที่มีที่ปู่ตายาย และ/หรือญาติอื่น ๆ ลดลงจากร้อยละ 56.9 ในปี 2542 เป็น 56.1 ในปี 2543 และเป็น 55.5 ในปี 2545 และครอบครัวเดี่ยวที่มีสามีและ/หรือภรรยาและ/หรือลูกเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 31.3 ในปี 2542 เป็น 31.6 ในปี 2543 และ 32.1 ในปี 2545 โดยครัวเรือนคนเดียวลดลงจากร้อยละ 0.8 ในปี 2542 เป็น 0.6 ในปี 2545 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

(2) ขนาดของครอบครัวโดยเฉลี่ยลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก 4.4 คนต่อครัวเรือน ในปี 2533 เป็น 3.9 คนต่อครัวเรือน ในปี 2543 และ 3.5 คน ต่อครัวเรือน ในปี 2545 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

(3) อัตราการจดทะเบียนสมรสลดลง จากอัตรา 26.6 คู่ ต่อ 1,000 ครัวเรือน ในปี 2539 เป็น 19.8 คู่ ต่อ 1,000 ครัวเรือน ในปี 2541 และ 18.6 คู่ ต่อ 1,000 ครัวเรือน ในปี 2544 ในขณะที่อัตราการหย่าร้างเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จาก 3.45 คู่ ต่อ 1,000 ครัวเรือน ในปี 2539 เป็น 4.36 คู่ ต่อ 1,000 ครัวเรือน ในปี 2544 โดยเฉพาะครอบครัวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีอัตราการหย่าร้างสูงที่สุด โดยในปี 2539 มีอัตราการหย่าร้างคิดเป็น 4.65 คู่ ต่อ 1,000 ครัวเรือน เพิ่มขึ้นเป็น 5.93 คู่ ต่อ 1,000 ครัวเรือนในปี 2544 ส่วนภาคใต้มีอัตราการหย่าร้างน้อยที่สุด แต่มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น (กรมการปกครอง)

(4) จำนวนผู้หญิงเป็นหัวหน้าครัวเรือน ร้อยละ 20.2 ในปี 2543 (หนังสือสำมะโนประชากรและเคหะ ปี 2543 เรื่อง การจำแนกลักษณะของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

(5) จำนวนผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2545 มีผู้สูงอายุ 5,990 คน ในจำนวนประชากร 1,000,000 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 6,171 คน ในจำนวนประชากร 1,000,000 คน ในปี 2546 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545)

(6) ความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัวมีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ช่วงก่อนเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ดัชนีความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัว มีค่าร้อยละ 68.48 ระหว่างเกิดวิกฤตลดลงเหลือร้อยละ 66.89 ภายหลังวิกฤตลดลงเหลือร้อยละ 63.35 และยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2544 และ 2545 เหลือร้อยละ 62.92 และ 62.21 ตามลำดับ สัมพันธภาพที่อบอุ่นในครอบครัว ค่าดัชนีลดลงจากร้อยละ 75.78 ในช่วงเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ เหลือร้อยละ 69.41 ในช่วงหลังวิกฤต และลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2544-2545 เหลือร้อยละ 67.49 ด้านการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจมีทิศทางดีขึ้น จากร้อยละ 53.34 ในช่วงวิกฤต เป็นร้อยละ 55.82 ภายหลังวิกฤต และเพิ่มเป็นร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

57.57 ในปี 2544 แต่ยังคงอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (ตัวชี้วัดครอบครัวอยู่ดีมีสุข สถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545)

ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว ครอบครัวในปัจจุบันเผชิญกับภาวะการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากปัจจัยภายในครอบครัว และปัจจัยแวดล้อมในชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ผลกระทบต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของครอบครัวได้เปลี่ยนแปลงไป จะเห็นได้ว่าครอบครัวไทยมีลักษณะหลากหลายยิ่งขึ้น และสมาชิกในครอบครัวมีวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิม การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจยังผลให้เกิดความสั่นคลอนของสถาบันครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้าน โครงสร้างและความสัมพันธ์หรือพันธะระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ที่มีต่อกันทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ ปัญหาต่างๆ อาจรวมเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความยากจน ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ครอบครัวจำนวนมากประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจมากที่สุด ส่งผลกระทบต่ออาชีพและรายได้โดยตรง หัวหน้าครอบครัวตกงาน ทำให้ขาดรายได้จุนเจือครอบครัว โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม รongลงมาเป็นกลุ่มรับจ้างใช้แรงงานและทำงานประจำรับเงินเดือน

(2) การแพร่ระบาดของยาเสพติดติดพบมากในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15 - 24 ปี ทั้งหญิงและชาย สาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญ บิดามารดาหย่าร้าง เด็กขาดความอบอุ่น ได้รับการเลี้ยงดูแบบอิสระปล่อยตามสบาย ทำให้ขาดที่พึ่ง หรือการชี้แนะให้คำปรึกษา ทำให้ขาดการควบคุมตนเอง พักอาศัยอยู่ในบริเวณที่ซื้อขายยาเสพติด และเพื่อนมีส่วนสำคัญที่ชักจูงให้เริ่มเสพยาเสพติด

(3) การติดเชื้อโรคเอดส์ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นและผู้ใช้แรงงาน นำไปสู่การติดเชื้อและเสียชีวิตจากโรคเอดส์ ทำให้แพร่เชื้อไปยังสมาชิกในครอบครัว เมื่อพ่อแม่ติดเชื้อและเสียชีวิตลง ลูกที่ยังไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้กลายเป็นเด็กกำพร้าไร้ที่พึ่ง

(4) ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การกระทำรุนแรงต่อเด็กและสตรีในครอบครัว มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความไม่รับผิดชอบต่อครอบครัวของฝ่ายชาย การใช้อำนาจหรืออารมณ์ในการตัดสินปัญหาและมีพฤติกรรมมั่วเมาในสิ่งเสพติด ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท และทำร้ายกันทั้งทางร่างกาย และจิตใจ

(5) สัมพันธภาพภายในครอบครัวเสื่อมถอยลง พ่อ-แม่-ลูก ไม่ได้ทำบทบาทหน้าที่ของตนเต็มที ละเลยการอบรมปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยม รวมทั้ง การหล่อหลอมบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผลักภาระโดยให้เป็นหน้าที่ของสถาบันอื่นในสังคมมากขึ้น เช่น สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ฯลฯ

(6) เด็กถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูเพื่อให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ขาดความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู มีทั้งเด็กถูกทอดทิ้งปล่อยปละละเลย เด็กกำพร้า เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสทางสังคม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตามศักยภาพผู้สูงอายุถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพัง ไม่ได้ได้รับความสนใจดูแลเท่าที่ควร โดยเฉพาะผู้สูงอายุในชนบทเป็นจำนวนมากถูกทอดทิ้งให้รับภาระเลี้ยงดูหลาน เนื่องจากพ่อแม่ไปประกอบอาชีพต่างถิ่น ทำให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในวัยควรจะได้พักผ่อน ต้องรับผิดชอบดูแลเด็กที่ยังช่วยตนเองไม่ได้ ในภาวะที่ผู้สูงอายุเองก็ต้องการให้ดูแลเกี่ยวพันกับพันธกิจของครอบครัวที่มีต่อชุมชนและสังคมมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่มีลักษณะต่างคนต่างอยู่มากขึ้น จึงเป็นแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง เพราะการที่สมาชิกในสังคมไม่ได้สังสรรค์ร่วมมือกัน โอกาสที่จะสร้างพลังในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติจะเป็นไปด้วยความยากลำบากมากขึ้น

ความหมายของครอบครัว

ครอบครัว คือ กลุ่มบุคคลที่ผูกพัน และใช้ชีวิตร่วมกัน ทำหน้าที่เป็นสถาบันหลัก ฐานรากสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ครอบครัวมีหลากหลายรูปแบบ และหลายลักษณะนอกเหนือจากครอบครัวที่ครบถ้วนทั้งบิดามารดาและบุตร

ปรัชญา

สมาชิกในครอบครัวมีคุณธรรม และจริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ปฏิบัติหน้าที่ของตน และมีบทบาทสำคัญในการสร้างคน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ครอบครัวมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชน และสังคมให้มีความสุขและมีคุณภาพ

วิสัยทัศน์

(1) ครอบครัวมีความมั่นคง เข้มแข็ง เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและสันติสุข เป็นแหล่งสร้างและปลูกฝังความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม และเป็นพลังของสังคม

(2) ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และมีบทบาทสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตให้เจริญเติบโต การคุ้มครองช่วยเหลือ และการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชน ให้สามารถมีความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชนได้อย่างเต็มที่

(3) ครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ สมาชิกเคารพในสิทธิของกันและกัน อยู่กันด้วยความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย และมีความเอื้ออาทร มีความหนักแน่นอดทน มีความรับผิดชอบและรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน

(4) ครอบครัวรู้จักรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย สามารถปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลก

เป้าหมาย

สำหรับการกำหนดเป้าหมายในเชิงตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จ จะได้พัฒนาขึ้นในขั้นการทำแผนปฏิบัติการ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่จะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ในแต่ละช่วงเวลาของแผนต่อไป

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัวอย่างเป็นองค์รวมครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว จำเป็นต้องคำนึงถึงแนวทางการดำเนินยุทธศาสตร์หลัก 4 แนวทาง ดังนี้

- (1) ยุทธศาสตร์หลักการพัฒนาศักยภาพของครอบครัวแบบองค์รวม
- (2) ยุทธศาสตร์หลักการสร้างหลักประกันคุ้มครองทางสังคมของครอบครัว
- (3) ยุทธศาสตร์หลักการสร้างระบบกลไกบริหารจัดการให้เกื้อหนุนความเข้มแข็งของครอบครัว
- (4) ยุทธศาสตร์หลักการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาครอบครัว

ยุทธศาสตร์หลักการพัฒนาศักยภาพของครอบครัวแบบองค์รวม ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว

(1.1) จัดการศึกษาเกี่ยวกับครอบครัวทุกรูปแบบทั้งในและนอกระบบโรงเรียน รวมทั้งการศึกษาตามอัธยาศัยที่เหมาะสมและอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถถ่ายทอดค่านิยม จริยธรรมและคุณธรรม รวมทั้งมีเจตคติที่ดีในการดำเนินชีวิตครอบครัวที่มีความสุข และพึ่งพาตนเองได้ ตระหนักรู้บทบาทหญิงชาย เคารพสิทธิกันและกัน มีค่านิยมความเป็นครอบครัว และจริยธรรมทางเพศ ตลอดจน การสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยในครอบครัว

(1.2) เตรียมความพร้อมก่อนสร้างครอบครัว โดยเฉพาะก่อนแต่งงานและสำหรับคู่สมรส ให้มีการวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัว รู้คุณค่า และรับผิดชอบปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของตนเองตามสถานภาพของวงจรชีวิตในครอบครัว ในฐานะสามี ภรรยา พ่อ แม่ ลูก ผู้ปกครอง ลุง ป้า น้า อา และปู่ย่า ตายาย

(1.3) พัฒนาทักษะการสื่อสาร เพื่อสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดี ดูแลเอื้ออาทรต่อกัน และมีเวลาให้กับครอบครัว

(1.4) อบรมเลี้ยงดูลูกหลานให้มีพัฒนาการสมดุรอบด้าน และเหมาะสมตามวัย มีวินัยในตนเอง รู้จักใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหา เป็นผู้มีความรู้ จริยธรรม รวมทั้งค่านิยมทางเพศ มีทักษะชีวิต ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ รู้จักสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบ ห่วงใยสังคม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก

(1.5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวมีความรู้ ทักษะ และสามารถเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะที่เป็นผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเรื้อรังได้

(2) ยุทธศาสตร์การสร้างสุขภาพของครอบครัว

(2.1) ส่งเสริมให้สมาชิกครอบครัวตระหนักในความสำคัญของการมีสุขภาพองค์รวม ตลอดช่วงชีวิต ให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี มีวิถีภาวะทางอารมณ์ มีการปรับตัวตามวัย และสภาวะสังคม

(2.2) ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะผู้ชายซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างสุขภาพครอบครัวด้วย ตั้งแต่ก่อนสมรส ระหว่างตั้งครรภ์ และการดูแลสุขภาพเด็กตามวัย และสุขภาพทางเพศ ทั้งในครอบครัวและในสังคมส่วนรวมด้วย

(2.3) ให้สมาชิกในครอบครัว เข้าใจและรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ อันหมายรวมถึง เพศศึกษาตามวัย สุขภาพ พฤติกรรมทางเพศ การมีบุตร และการวางแผนครอบครัว

(2.4) จัดสภาพแวดล้อมรวมทั้งอนามัยสิ่งแวดล้อมและบริการด้านสังคมเชิงรับ และเชิงรุก ให้เอื้อต่อการพัฒนาครอบครัวและชีวิตครอบครัว

(3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของครอบครัวเพื่อความมั่นคง

(3.1) สร้างศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของครอบครัวบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการทำมาหารายได้และใช้จ่ายใช้สอยอย่างเหมาะสม รู้จักประหยัดและออมเพื่ออนาคต เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีคุณภาพ ไม่ตามกระแสบริโภคนิยม และช่วยให้ครอบครัวสามารถสร้างงาน และรายได้อย่างซื่อสัตย์และรับผิดชอบ โดยให้พ่อแม่และผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็ก และเยาวชน

(3.2) ฝึกทักษะอาชีพ และพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมทั้ง การแนะแนวอาชีพ โดยเฉพาะกับเยาวชนให้เกื้อกูลต่อการพึ่งตนเองและความมั่นคงของครอบครัว โดยให้รู้จักการสร้างงานและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม รวมทั้ง ตระหนักถึงความสำคัญและการเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศ การตลาด และทักษะการบริหารจัดการ

(3.3) ส่งเสริมการพัฒนาภูมิปัญญาไทย และเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้ง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในการประกอบอาชีพ

ยุทธศาสตร์หลักการสร้างหลักประกันคุ้มครองทางสังคมของครอบครัว ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์การพัฒนา การบังคับใช้กฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และบัญญัติกฎหมาย ให้สอดคล้องกับแนวคิดด้านสิทธิเด็ก สิทธิสตรี และสิทธิมนุษยชน-สากล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) ให้มีมาตรการทางการเงินการคลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว เช่น การลดหย่อนภาษีในการเลี้ยงดูบุตรให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวที่มีสมาชิกเป็นผู้พิการและผู้สูงอายุ

(3) สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือและให้บริการทางกฎหมายแก่ครอบครัวที่มีปัญหา และหรือกำลังมีปัญหา รวมทั้ง ให้ความรู้เบื้องต้นด้านกฎหมายแก่ครอบครัวทั่วไป

(4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปรับปรุงกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย

(5) วางแผนประสานงานและทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

(6) บูรณาการความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับครอบครัวไว้ในระบบการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท ตลอดจน การให้ความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ครอบครัวสังวรระวังและปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

(7) เผยแพร่กฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ที่ว่าด้วยครอบครัวอย่างกว้างขวาง

ยุทธศาสตร์การลดปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว

(1) จัดระบบสวัสดิการสังคมพื้นฐานเพื่อความมั่นคงของครอบครัว รวมถึง การจัดบริการรับเลี้ยงและพัฒนาเด็กในหน่วยงาน หรือสถานประกอบการ และศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

(2) ขยายบริการให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาที่จำเป็นแก่ครอบครัว รวมทั้งบริการสุขภาพจิต และบริการแนะแนวแก่กลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ

(3) เสริมสร้างและสนับสนุนให้ครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกันในด้านศาสนา ศิลปะดนตรี กีฬา งานอดิเรก นันทนาการ และกิจกรรมชุมชนที่สร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ

(4) สนับสนุนให้หน่วยงาน และผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร หรือนายจ้าง คำนึงถึงความสำคัญของครอบครัวของผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ พนักงานหรือลูกจ้าง และสนับสนุนคุณภาพชีวิตของครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้โอกาสสมาชิกได้อยู่ร่วมกัน

(5) สร้างระบบเฝ้าระวังเตือนภัยสำหรับครอบครัว และเด็กกลุ่มเสี่ยงประเภทต่าง ๆ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์การช่วยเหลือและแก้ไขครอบครัวที่มีปัญหา

(1) สร้างเครือข่ายการแจ้งเหตุสำหรับครอบครัว รวมทั้ง เด็กและเยาวชนที่ต้องการความช่วยเหลือ และจัดหาสถานที่พักฉุกเฉินชั่วคราวพร้อมบริการที่เข้าถึงได้ง่ายและทันท่วงที

(2) จัดบริการช่วยเหลือขั้นพื้นฐานที่จำเป็น บริการแนะแนวเชิงจิตวิทยา และเชิงกฎหมาย รวมทั้งบริการในรูปแบบต่าง ๆ โดยอาศัยระบบเครือข่ายครอบครัว ระบบเครือข่าย และความร่วมมือของชุมชน และภาคีทุกภาคส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) พัฒนาระบบการติดตามผลของการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบครัวสามารถทำหน้าที่ได้ต่อไป

(4) กำหนดมาตรการจูงใจสำหรับอาสาสมัคร หรือผู้ดูแลสมาชิกในครอบครัวที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ

ยุทธศาสตร์การป้องกันและขจัดความรุนแรงในครอบครัว

(1) สร้างเสริมความรู้ และทักษะการสื่อสารในครอบครัว เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว พร้อมทั้ง รู้จักจัดการกับปัญหา โดยหลีกเลี่ยงวิธีการรุนแรง แต่ใช้เหตุผลและวิธีเชิงสันติ

(2) ให้การศึกษากับสมาชิกครอบครัวและชุมชน เรื่องบทบาทหญิงชาย และการสร้างความสัมพันธ์อันดี เพื่อลด ละ เลิก การใช้ความรุนแรง และตระหนักถึงผลกระทบต่อสังคมทุกระดับของการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(3) ใช้เครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวังการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้มีกลไกการประสานงานเพื่อให้ความช่วยเหลือคุ้มครอง โดยวิธีสหวิชาชีพอย่างครบวงจรแก่ผู้ถูกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก สตรี และผู้สูงอายุ และผู้กระทำ

(4) สนับสนุนให้สื่อทุกประเภท เสนอเรื่องที่สร้างสรรค์ และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในครอบครัว และกำกับดูแลสื่อทุกชนิดไม่ให้นำเสนอสื่อที่มีลักษณะส่งเสริมความรุนแรง

(5) รณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อสร้างค่านิยม และเจตคติที่ถูกต้องแก่ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และขจัดความรุนแรงในครอบครัว

(6) ใช้กระบวนการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการแก้กฎหมาย พัฒนากระบวนการยุติธรรม และการเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว

(7) รณรงค์ ลด ละ เลิก อบายมุข และยาเสพติด รวมทั้งปัจจัยด้านครอบครัว ซึ่งเป็นต้นเหตุของความรุนแรง

ยุทธศาสตร์หลักการสร้างระบบกลไกบริหารจัดการให้เกื้อหนุนความเข้มแข็งของครอบครัว ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาครอบครัว

(1.1) ส่งเสริมและพัฒนาสื่อทุกประเภท รวมทั้ง สื่อมวลชนให้สร้างสรรค์ โดยให้ครอบครัวเด็ก และเยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และให้รวมถึงการให้ความรู้ชีวิตครอบครัว ตามวงจรชีวิตครอบครัวในแต่ละช่วง เช่น บทบาทการเป็นพ่อแม่ที่ดี การเป็นผู้บริโภคที่ดีไม่ฟุ้งเฟ้อ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว การสร้างความตระหนักในคุณค่าของครอบครัวไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และบทบาทหน้าที่ของครอบครัว การปรับเปลี่ยนค่านิยม และความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับครอบครัว และบทบาทหญิงชาย

(1.2) สนับสนุนให้ครอบครัวและประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบสื่อ โดยเฉพาะสื่อที่สร้างปัจจัยเสี่ยง รู้จักเลือกรับเลือกใช้ รู้เท่าทันการโฆษณา และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว

(1.3) กำกับดูแล และตรวจสอบสื่อทุกประเภท รวมทั้ง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่ให้นำเสนอสื่อที่มีพิษภัย โดยเฉพาะต่อเด็กและเยาวชนในลักษณะกระตุ้นทางเพศ และสร้างความรุนแรงทั้งทางเพศร่างกาย วาจา และจิตใจ

(2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาครอบครัว

(2.1) สนับสนุนให้มีการผลิตบุคลากรที่ทำงานด้านครอบครัว โดยมีการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน รวมทั้ง มีมาตรการประกันคุณภาพ

(2.2) สร้างเสริมศักยภาพของบุคลากรที่ทำงานด้านครอบครัวอยู่แล้ว อันหมายรวมถึงผู้ทำงานด้านเด็กปฐมวัย เด็ก เยาวชน ครอบครัว ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มครอบครัวผู้ด้อยโอกาส และครอบครัวที่ประสบปัญหาทางสังคม ด้วยการให้การฝึกอบรมทุกประเภท และทุกรูปแบบ ตลอดจนมีมาตรการประกันคุณภาพ

(2.3) ส่งเสริมการผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ในรูปแบบและแขนงวิชาที่สัมพันธ์กับครอบครัว และการพัฒนาครอบครัว

(2.4) ร้างความตระหนักเรื่องจริยธรรม คุณธรรม ระบบค่านิยม เจตคติที่ถูกต้องต่อการพัฒนาครอบครัวในกระบวนการผลิต และพัฒนาบุคลากร

(2.5) จัดสรรทรัพยากรเพื่อการผลิต และพัฒนาบุคลากรด้านครอบครัว

(2.6) ส่งเสริมสนับสนุน และสร้างเครือข่ายองค์กรวิชาชีพ และองค์กรอื่น ๆ ที่ทำงานสัมพันธ์กับการพัฒนาครอบครัว

(3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านครอบครัว

(3.1) สร้างความเข้มแข็งของกลไกในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น เพื่อสร้างแนวร่วมประสานความร่วมมือ และระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมทั้ง องค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรธุรกิจ สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัว อาสาสมัคร องค์กรชุมชนและประชาชน

(3.2) พัฒนาระบบข้อมูลและใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ในการวางแผน การประเมินผล และการพัฒนาครอบครัว เด็ก และเยาวชนในทุกระดับ

(3.3) แสวงหาและจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3.4) พัฒนาตัวบ่งชี้ในทุกระดับ และใช้ตัวบ่งชี้ในการวางแผน ติดตามประเมินผล และพัฒนาครอบครัว โดยให้มีการประเมินตัวบ่งชี้เป็นระยะ ๆ

(3.5) สร้างระบบติดตามงานและระบบประเมินผล โดยให้ประเมินนโยบายและแผนฉบับนี้เมื่อครบสองปีครั้ง และปลายปีที่ห้า

(3.6) สนับสนุนกลไกระดับชาติ ให้ทำหน้าที่บริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์นี้ให้บังเกิดผล และให้มีการรายงานสถานการณ์ครอบครัวต่อคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนเป็นระยะ ๆ

(4) ยุทธศาสตร์การศึกษาวิจัยพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว

(4.1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการเก็บและวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับครอบครัวที่สามารถใช้ประโยชน์ในทุกระดับ

(4.2) สนับสนุนหน่วยงานวิชาการประสานเครือข่ายด้านวิจัย และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาครอบครัว รวมทั้งเด็กและเยาวชน

(4.3) สนับสนุนการวิจัยที่มีคุณภาพแบบสหวิทยาการ โดยให้เพิ่มการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และนำผลการวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้จากผลการวิจัยด้านครอบครัวที่เชื่อถือได้ให้แก่หน่วยงานทุกภาคส่วน และโดยเฉพาะสำหรับประชาชน เพื่อให้เข้าใจง่าย และนำไปใช้ในการพัฒนาครอบครัว

(5) ยุทธศาสตร์หลักการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาครอบครัวประกอบด้วย

(5.1) ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการสร้างความรักความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว และระหว่างครอบครัวกับชุมชน

(5.2) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาครอบครัว และชุมชน

(5.3) สนับสนุนบทบาทการมีส่วนร่วมของครอบครัวในชุมชน และให้ครอบครัวและชุมชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างครอบครัวและชุมชน

(5.4) สนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะด้านสวัสดิการครอบครัวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาครอบครัวอย่างต่อเนื่อง

(5.5) สนับสนุนส่งเสริมให้ครอบครัวมีพลังในการสร้างสังคมที่มีคุณภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ครอบครัวมีชีวิตที่เป็นสุข และปราศจากความรุนแรง
2. ครอบครัวพึ่งพาตนเองได้ โดยมีอาชีพที่สุจริต และอาศัยหลักการของความพอเพียง
3. ครอบครัวสามารถเลี้ยงลูกให้มีความสุข และมีพัฒนาการรอบด้านที่เหมาะสมตามวัย
4. ครอบครัวเป็นพลังสร้างสังคมที่มีคุณภาพ
5. ลดปัจจัยเสี่ยงและสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย และบั่นทอนครอบครัว พร้อมทั้งเพิ่ม
6. ปัจจัยเกื้อหนุน และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ครอบครัว
7. ครอบครัวที่มีปัญหาได้รับบริการการช่วยเหลือที่เหมาะสม จนสามารถกลับคืนสู่สภาวะปกติ
8. สร้าง พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับครอบครัว ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง บุคลากรที่ทำงานด้านครอบครัวได้รับความรู้ ทักษะ และมีเจตคติที่ถูกต้องในการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาครอบครัว
9. องค์กรทุกภาคส่วนมีการประสาน และดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
10. สื่อมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารทั้งในรูปแบบ เนื้อหาสาระ ที่ถูกต้อง และเหมาะสมเพื่อพัฒนาครอบครัว

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1. แสดงถึงความสำคัญของการทำกิจกรรมร่วมกัน ของคนในครอบครัว ที่ก่อให้เกิดความรัก ความอบอุ่น การร่วมมือ เพื่อลดอัตราการเกิดปัญหา การทะเลาะ การขัดแย้งภายในครอบครัว
2. แนวทางการสร้างสรรค์เป็นแนวทางศิลปะการจัดวาง (Installation Art)
3. กรรมวิธี ประติมากรรม 3 มิติ
4. จำนวนผลงานมี 6 ชิ้น
  - 4.1 ขนาด 80 x 60 เซนติเมตร
  - 4.2 ขนาด 80 x 60 เซนติเมตร
  - 4.3 ขนาด 80 x 60 เซนติเมตร
  - 4.4 ขนาด 80 x 60 เซนติเมตร
  - 4.5 ขนาด 80 x 60 เซนติเมตร
  - 4.6 ขนาด 120 x 80 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

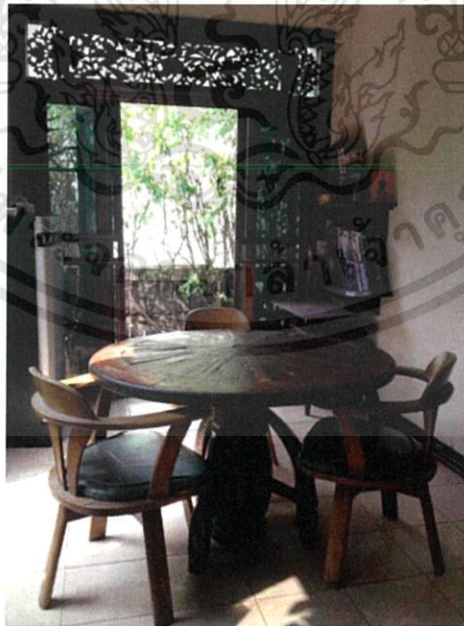
อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

2.1 อิทธิพลที่ได้รับ

เวลาที่เปลี่ยนของยุคสมัย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งสภาพแวดล้อม เครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีหรือ มุมมองและทัศนคติของแต่ละบุคคลซึ่งในโลกของเทคโนโลยีนี้ทำให้การสื่อสารด้วยการพูดคุยในสังคมลดน้อยลง แต่การพูดคุยกันผ่านตัวอักษรมากขึ้น การแสดงออกต่อหน้าลดน้อยลง เวลาส่วนใหญ่จึงหมดไปกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในโลกเทคโนโลยี

ในขณะที่โลกเทคโนโลยีเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วนั้น แต่การปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับมนุษย์กลับน้อยลง และยังส่งผลไปถึงสถาบันครอบครัวที่เป็นหน่วยเล็กที่สุด และมีความสำคัญมากที่สุด ทำให้เกิดการพูดคุย การทำกิจกรรมร่วมกันกันน้อยลง เกิดความขัดแย้งกันมากขึ้นภายในครอบครัว ที่มักพบเห็นได้บนข่าวหนังสือพิมพ์ทุกวันนี้ ที่แสดงถึงปัญหาภายในครอบครัว ที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอกในโลกปัจจุบัน

สมัยที่มีความรีบเร่งอยู่ตลอดเวลา การทานข้าวร่วมกันบนโต๊ะอาหาร จึงเป็นช่วงเวลาดีที่ครอบครัวจะได้พบปะสนทนาแลกเปลี่ยนเรื่องราวชีวิตซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความรัก ความอบอุ่น และยังเป็นการเยียวยารักษา ลดปัญหาการทะเลาะ ความขัดแย้ง ของคนในครอบครัว

ภาพประกอบที่ 1 : โต๊ะอาหารของบ้านข้าพเจ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปะคือประสบการณ์ (Art Experience)

ผู้นำแห่งลัทธิประสบการณ์ คือ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey, ค.ศ. 1859-1952) นักปรัชญาชาวอเมริกันของลัทธิปฏิบัตินิยม (Pragmatism) เขาแยกแยะประสบการณ์ของบุคคลออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ คือ ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันกับประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อม แต่ละประสบการณ์ยังแบ่งเป็นแบบที่ไม่เป็นความทรงจำ กับประสบการณ์ที่จำฝังใจที่ไม่มี ความทรงจำนั้นอาจเป็นเรื่องธรรมดาสามัญ ไร้แก่นสารจึงลืมเลือนได้ง่าย ส่วนประสบการณ์ที่จำฝังใจซึ่งเรียกว่า ประสบการณ์แท้นั้นเป็นสิ่งที่มีความหมาย มีความสำคัญ จนทำให้เกิดการวางระเบียบมีกฎเกณฑ์ และเป็นเอกภาพซึ่งแต่ละคนย่อมมีประสบการณ์แท้ที่แตกต่างกันไปบ้างขึ้นอยู่กับภาวะการณ์ต่างๆ ที่แต่ละคนประสบ เช่น ความเศร้า ความผิดหวัง ความรัก ความอ่อนหวาน ความกลัว ความเจ็บปวด ซึ่งศิลปินที่มีประสบการณ์แท้ก็อาจนำประสบการณ์เหล่านี้แปรเปลี่ยนเป็นประสบการณ์สุนทรียภาพมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของตน

อนึ่ง ในประเด็นประสบการณ์เหล่านั้นปรัชญาทางศิลปะให้ความสำคัญของประสบการณ์ตรง เช่น เคยเห็น ได้สัมผัส ได้สัมผัส และด้วยปฏิบัติด้วยตนเองสำคัญที่สุดส่วนประสบการณ์ตรง เช่น ได้รู้ จาการบอกเล่า และจากการศึกษานั้นรองลงมา แต่ก็มีส่วนช่วยทดสอบประสบการณ์ตรงว่าจริง หรือไม่ได้ด้วยส่วนประสบการณ์ได้นำไปใช้ปฏิบัติได้ผลจริงตามการคาดหมาย ก็ให้ถือว่าเป็น ประสบการณ์แท้ที่เป็นจริง แนวคิดนี้เป็นเชิงปรนัยนิยมที่ให้ความสำคัญ อีกทั้งเป็นวิธีการหนึ่งในการวัดการประเมินคุณค่าทางสุนทรียภาพด้วย

วัตถุเก็บตก (Found Object)

หมายถึง วัสดุจากธรรมชาติ เช่น ก้อนหิน เศษไม้ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นทำเอง เช่น เครื่องใช้ภายในบ้าน เสื้อผ้า หรือชิ้นส่วนเชิงเครื่องจักร สารพัดสารพันวัสดุ สิ่งต่างๆเหล่านี้เคยมีคุณค่าในตัวของมันเองครั้นเมื่อมันเสียหายหรือหมดสภาพลง ก็กลายเป็นสิ่งที่ไร้คุณค่าปราศจากผู้คนสนใจ วาระสุดท้ายของมันคือเศษขยะที่ถูกกำจัดทิ้งไป ศิลปินได้นำสิ่งที่เป็นวัตถุเก็บตกหรือวัสดุที่ไร้คุณค่าเหล่านี้มาสร้างเป็นผลงานศิลปะ วิธีการสร้างแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือวิธีที่ 1 นำมาเสนอเพื่อให้เห็นคุณค่าดั้งเดิมที่เคยเป็นเคยมีของวัตถุนั้น และวิธีที่ 2 คือการนำมาต่อเติมดัดแปลงไปตามเจตนาของศิลปิน ซึ่งวิธีนี้เรียกกันว่า “วัตถุเก็บตกที่ดีความแล้ว” วิธีการเช่นนี้ศิลปินในกลุ่มอภิสัจนิยมหรือลัทธิเหนือจริง (Surrealism) กับพวกประชานิยม (Pop Art) นิยมมาใช้สร้าง

2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลทางด้านแนวความคิดมาจาก นาวิลลาวัลย์ ชัยกุล ในเรื่องของการทำงาน ศิลปะที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อพื้นที่ต่อคนในชุมชน การทำงานเป็นการแสดงพื้นที่ของสาธารณะ โดยมีหลักแนวความคิดมาจากธุรกิจส่วนตัวของที่บ้าน ดังคำกล่าวของ นาวิลลาวัลย์ ชัยกุล

“ศิลปะไม่ใช่เรื่องของศิลปินคนเดียว
แต่เป็นเรื่องของกลุ่มคนที่มาดู”

ภาพประกอบที่ 2 : Treated Ozonated and Bottled , นาวิลลาวัลย์ ชัยกุล
เป็นงานที่แสดงถึงความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้ศิลปะสามารถออกสู่สาธารณะมากขึ้นโดยจัดตั้ง บริษัทนาวิล โปรดักชั่น เพื่อเข้าถึงกลุ่มคนได้ง่ายขึ้นศิลปินเองแสดงให้เห็นถึงแนวความคิดที่ว่าศิลปะไม่จำเป็นต้องอยู่ในหอศิลป์เป็นโปรดักส์ผลิตภัณฑ์ก็ได้

ภาพประกอบที่ 3 : Navin Gallery Bangkok , นาวิลลาวัลย์ ชัยกุล
เริ่มตั้งแต่ปี 2538 เริ่มโครงการนาวิลแกลอรี, กรุงเทพฯความสำเร็จส่วนหนึ่งเกิดจากการทำงานร่วมกันกับ โซเฟอร์คุณฉวีสีตบุตรการทำงานร่วมกันจึงไม่ได้มุ่งเป้าหมาย และผลลัพธ์เพียงแค่การเปิดโอกาสให้ศิลปะเข้าถึงคนดูมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

หากรวมไปถึงการทำลายล้างข้อจำกัดของสถานที่ที่แสดงผลงาน โดยผนวกกับเงื่อนไขอีกประการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนึ่งคือ เมื่อศิลปินขนส่งศิลปะให้เร่ร่อนไปตามท้องถนนการเดินทางมาบรรจบกันระหว่างศิลปะกับคนดู กระทั่งการเลือกคนดูย่อมกำหนดไม่ได้ปฏิกิริยาจากคนดูและการตอบโต้อย่างฉับพลันตลอดจนการให้ความคิดเห็นสดๆใหม่ๆ ส่วนแล้วแต่คาดไม่ถึงต่างเป็นผลพลอยได้ที่เป็หัวใจสำคัญของการเลือกที่จะไม่เข้าไปควบคุมข่มขำหากแต่ปล่อยให้การจัดแสดงเป็นไปตามยถากรรม

การมีตารางเวลาให้ข้อมูลคนดูว่าวันแกลเลอรีจะเดินทางไปตรงไหนเมื่อไหร่เป็นการนำเสนอที่ชี้เฉพาะกับโลกภายนอกหอศิลป์ที่ควบคุมไม่ได้เนื่องจากไม่มีใครกำหนดสภาพการจราจรได้ตามใจทำให้การติดตามดูงานกลายเป็นการรอลุ้น และทำให้เกิดการพลัดหลงกันระหว่างงานศิลปะกับคนดู ผลที่เกิดขึ้นคือความแปลกใหม่ในตัวตนศิลปะ ความตื่นเต้น และจินตนาการต่างๆ

สิ่งสองสิ่ง (เอกกับปี) ไม่อาจเจอกัน ณ เวลาและสถานที่ที่กำหนดนับว่าเป็นความจริงในชีวิตประจำวันตามเมืองใหญ่การคลาดเคลื่อนจากกันเข้ามาสร้างความไม่สมบูรณ์แบบให้แก่การสื่อสารเพราะทำให้ไม่มีการมาบรรจบกันระหว่าง “สาร” จากศิลปินกับการรอคอยจากผู้ชม ซึ่ง “ความไม่สมบูรณ์” เช่นนี้เองที่ทำให้ชีวิตตื่นเต้นและก่อเกิดจินตนาการ

Jens Praet

ภาพประกอบที่ 4 : 'dressed chair', 2012 by jens praet

oxidized green patinated bronze, brushed brass 800 x 450 x 500 mm (h x w x d)

ภาพประกอบที่ 5 : 'dressed table', 2012 by jens praet

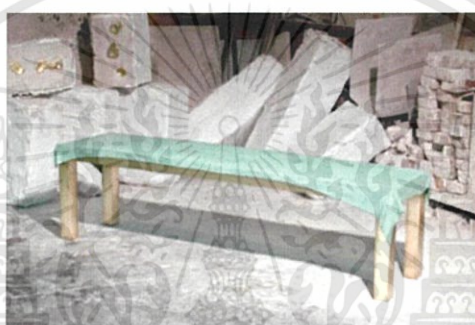
oxidized green patinated bronze, brushed brass 760 x 1950 x 950 mm (h x w x d)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 6 : 'dressed' stool, 2012 by jens praet

oxidized green patinated bronze, brushed brass 450 x 400 x 400 mm (h x w x d)

ภาพประกอบที่ 7 : 'dressed' bench, 2012 by jens praet

oxidized green patinated bronze, brushed brass 450 x 1710 x 400 mm (h x w x d)

ภาพประกอบที่ 8 : 'dressed', 2012 by jens praet

oxidized green patinated bronze, brushed brass

Established in 2007, studio Jens Praet is a design studio based in Panzano in Chianti, a small town near Florence, Italy, run by Belgian designer Jens Praet. Praet studied Industrial Design in

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Florence and attended master classes at the renowned Design Academy in Eindhoven under Droog Design's co-founder Gijs Bakker.

For Industry, Praet has created the “Shredded Collection,” pictured above. Praet was disturbed by the huge amounts of wastepaper produced in offices and endeavored to find another use for it, turning this abstract concept into a reality. The studio thus transformed discarded paper into valuable and useful objects. To achieve this end, confetti from shredded paper and resin were mixed together and placed into a mold, where the mixture hardened to become a rigid object.

“What started as a research project,” says Praet, “turned out to be a continuously growing furniture collection that ended up transforming seemingly useless documents and leftover magazines into useful objects. Paper waste returns to our living or working area as usable furniture.”

Studio Jens Praet works from a conceptual angle on topics of contemporary culture, out of own initiative and on consignment. The studio has an intensive approach towards traditional handcrafting in combination with avant-garde techniques. Praet has a strong passion for everyday objects, honest materials, finding inspiration in unexpected details and daily issues which often become the starting point in developing new concepts.

Studio Jens Praet's work has been exhibited at important international venues and has been featured in many major design publications and newspapers world-wide. Praet's work is also in the permanent collection of the Carnegie Museum of Art in Pittsburgh.

เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2007 ห้องจัดแสดงผลงาน Jens Praet เป็นห้องจัดแสดงการออกแบบที่ตั้งอยู่ในเมือง Panzano แห่งเมือง Chianti ซึ่งเป็นเมืองเล็กๆอยู่ระหว่างเมือง Sienna และเมือง Florence ในแคว้น Tuscany แห่งประเทศอิตาลี ได้รับการควบคุมดูแลโดยนักออกแบบชาวเบลเยียม โดย Jens Praet ศึกษาทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจากเมือง Florence และเข้าร่วมการจัดอบรมสำหรับผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียนออกแบบชื่อดังที่เมือง Eindhoven ในประเทศเนเธอร์แลนด์ ภายใต้ Droog Design ซึ่งมี Gijs Bakker เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง

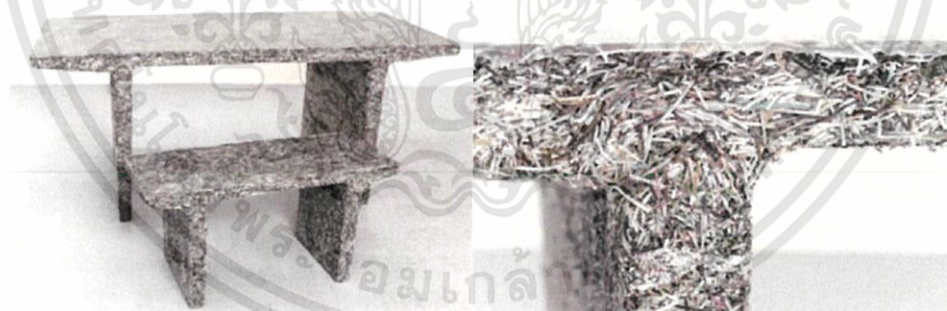
ในแง่ของอุตสาหกรรม Jens Praet ได้สร้าง the Shredded Collection (ตามภาพด้านบน) เนื่องจากเขาเล็งเห็นถึงกระดาษใช้แล้วจำนวนมากในสำนักงานและด้วยความพยายามที่จะหาหนทางในการใช้ประโยชน์อื่นๆจากกระดาษเปล่าๆเหล่านั้น ซึ่งทำให้หลักการที่เป็นนามธรรมเป็นรูปธรรมหรือใกล้เคียงกับความจริงมากขึ้น โดยห้องจัดแสดงผลงานจะเปลี่ยนกระดาษที่จะต้องถูกทิ้งเป็นสิ่งที่มีความหมายและมีมูลค่าเพิ่ม และในการที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

กระดาษสีต่างๆจากกระดาษที่ถูกตัดออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยผสมเข้ากับยางไม้ด้วยกันในเบ้าหล่อ เพื่อให้ส่วนผสมแข็งตัว และกลายเป็นวัตถุที่มีความแข็งแกร่งทนทาน

“สิ่งเริ่มที่ต้นจากโครงการค้นคว้าวิจัย และกลายเป็นการเติบโตอย่างต่อเนื่องของเฟอร์นิเจอร์คอลเลกชัน จะต้องสิ้นสุดด้วยการเปลี่ยนจากเอกสารไร้ประโยชน์และหนังสือนิตยสารเหลือใช้กลายเป็นสิ่งของที่มีประโยชน์ ขณะกระดาษกลับกลายมาเป็นข้าวของเครื่องใช้หรือเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ได้จริง” Jens Praet กล่าว

แนวคิดห้องจัดแสดงผลงานของ Jens Praet คือ มุมมองความคิดในหัวข้อวัฒนธรรมร่วมสมัย การคิดริเริ่ม และการส่งต่อ ซึ่งห้องแสดงผลงานมีแนวทางที่เด่นชัดในเรื่องวัฒนธรรมงานฝีมือ โดยการใช่เทคนิค avant-garde ในการการผสมผสาน Jens Praet มีความหลงใหลอย่างมากในสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน วัตถุหรือวัสดุที่ไม่มีการเจือปน โดยหาแรงบันดาลใจจากรายละเอียดที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด และปัญหาในแต่ละวันซึ่งมักจะกลายเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ

ห้องแสดงผลงานดังกล่าวถูกจัดแสดงในงานประชุมสำคัญระดับนานาชาติ และได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการออกแบบต่างๆหลายแขนงรวมไปถึงหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลายทั่วโลก ผลงานของ Jens Praet ยังได้จัดแสดงแบบถาวรในพิพิธภัณฑ์ศิลปะคาร์เนกีในเมืองพิตซ์เบิร์ก รัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

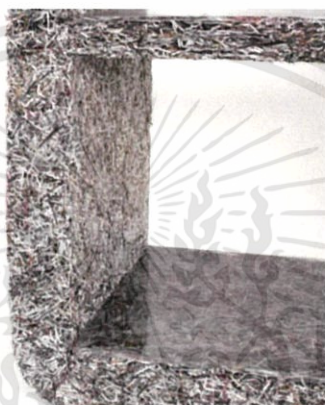
ภาพประกอบที่ 9 : ‘shredded table’, 2012 by jens praet

shredded elle decor magazines, clear resin dimensions: 750 x 1800 x 800 mm (h x w x d)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 10 : 'shredded low table', 2012 by jens praet
shredded elle decor magazines, clear resin 160 x 1200 x 400 mm (h x w x d)

ภาพประกอบที่ 11 : 'shredded library', 2012 by jens praet
shredded elle decor magazines, clear resin
1800 x 900 x 400 mm (h x w x d)

ภาพประกอบที่ 12 : 'shredded collection', 2012 by jens praet

shredded elle decor magazines, clear resin 1800 x 900 x 400 mm (h x w x d)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

shredded magazine furniture by jens praet

florence-based belgian designer jens praet has sent designboom his latest collection of shredded magazine furniture - to be unveiled at design miami. the series was developed in collaboration with the publication elle decor, where kilos of the glossy leftover magazines were transformed into a mass of splintered paper - making up the main ingredients for the set.

the pieces are a reaction to the vast amounts of wastepaper produced in offices - converting otherwise useless documents into valuable and useful objects. in order for the material to fuse into a useable compound, the confetti-like mixture was met with resin, moulded, and allowed to harden - producing a firmness similar to wood and a peppery aesthetic. all pieces were manufactured by dutch company wandschappen for studio jens praet.

เฟอร์นิเจอร์จากเศษกระดาษนิตยสาร โดย Jens Praet

Jens Praet นำเสนอผลงานล่าสุดของเขา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคอลเลกชันเฟอร์นิเจอร์จากเศษกระดาษนิตยสารแก่บริษัท designboom และได้การเปิดตัวในงานแสดงการออกแบบนานาชาติ หรือ design Miami สิ่งต่างๆ ได้พัฒนาขึ้นเมื่อมีการร่วมมือกับสำนักพิมพ์ Elle decor ที่มีกระดาษนิตยสารเคลือบมันเหลือใช้เป็นจำนวนมาก และได้เปลี่ยนแปลงเป็นเศษกระดาษจำนวนมากเพื่อเป็นส่วนประกอบหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน

ชิ้นส่วนมากมายที่เกิดขึ้น เป็นผลตอบสนองจากกระดาษใช้แล้วปริมาณมหาศาลที่เกิดขึ้นจากสำนักงานต่างๆ ได้ถูกเปลี่ยนจากเอกสารไร้ประโยชน์เป็นสิ่งของที่มีประโยชน์ และมีมูลค่า ในการที่จะนำเอาวัตถุมารวมเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้การผสมที่มีประสิทธิภาพและใช้งานได้จริง เศษกระดาษสีต่างๆ จากกระดาษที่ถูกตัดออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยจะต้องผสมเข้ากับยางไม้ใส่บือหล่อ และรองจนกระทั่งส่วนผสมแข็งตัวกลายเป็นเนื้อวัสดุที่มีความหนาแน่นคล้ายไม้ และมีความสวยงาม ชิ้นส่วนทั้งหมดถูกผลิตขึ้น โดยบริษัท Wandschappen ของชาวเนเธอร์แลนด์ เพื่อห้องแสดงผลงานของ Jens Praet โดยเฉพาะ

Paper Artist Ivano Vitali

ภาพประกอบที่ 13 : Holland Paper Biennale ,2008 by Ivano Vitali

Leaving through one of the great catalogues published by the Holland Paper Biennale I once again had to think about the work of Ivano Vitali at the Holland Paper Biennale 2008 where he also performed Live Paper Music in the CODA Museum in Apeldoorn. During the performance Vitali actually creates a kind of vest after tearing up newspaper, transforming it into thread and subsequently showing how he sews, knits and crochets with it.

ศิลปินกระดาษ Ivano Vitali

ผลงานของ Ivano Vitali ในนิทรรศการศิลปะร่วมสมัย Holland Paper Biennale ในปี 2008 ซึ่งเขาได้เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงสด Paper Music ใน CODA Museum เมือง Apeldon ในจังหวัด Gelderland ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยในระหว่างการแสดงนั้นเขามักจะสร้างสรรค์สิ่งที่มีลักษณะคล้ายเสื้อผ้าหลังจากที่ฉีกกระดาษหนังสือพิมพ์ และเปลี่ยนเป็นเส้นริ้วเล็ก หลังจากนั้นก็จะทำการแสดงวิธีการเย็บถัก และโครเชต์ด้วยเส้นใยกระดาษดังกล่าว

ภาพประกอบที่ 14 : Holland Paper Biennale ,2008 by Ivano Vitali

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

A turning point in Vitalis artistic career was in 2002, when he decided to wear clothes made out of newspaper for his performances. Learning the necessary textile techniques from his mother, he started to transform pages into threads of every size. Headlines of newspapers stay visible thanks to his glue-less technique and therefore the pieces also document a moment in history.

Huge “string-balls” made out of different newspapers vary in colour and are ready to be knit with – the needles having the appropriate size, of course.

A lot of Vitalis work is also centered around the creation of elegant garments out of very fine paper yarn made of different, mainly Italian newspapers, unprinted newspaper paper or the yellow pages.

จุดเปลี่ยนในอาชีพผู้รักงานศิลปะอย่าง Ivano Vitali เกิดขึ้นในปี 2002 เมื่อเขาตัดสินใจที่จะสวมใส่เสื้อผ้าที่ทำจากกระดาษหนังสือพิมพ์สำหรับการแสดง เขาเรียนรู้วิธีการถักทอที่จำเป็นจากมารดา และเริ่มต้นเปลี่ยนหน้ากระดาษเป็นเส้นใยในทุกขนาดที่สามารถจะทำได้ หัวกระดาษหนังสือพิมพ์ยังคงปรากฏให้เห็น โดยกลวิธีการใช้กาวให้น้อยที่สุดซึ่งมันทำให้ชิ้นส่วนต่างๆยังเป็นกระดาษอยู่เช่นเดิม

ผลงานของ Ivano Vitali จำนวนมากเป็นศูนย์กลางของการประดิษฐ์เสื้อผ้าที่สวยงามจากเส้นใยกระดาษแตกต่างกันออกไป ส่วนใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์อิตาเลียน กระดาษหนังสือพิมพ์ที่ยังไม่ถูกพิมพ์หรือกระดาษสมุดหน้าเหลือง

ภาพประกอบที่ 15 : Boa (2005), made of yellow pages (“Pagine Gialle”)

ภาพประกอบที่ 16 : Dress made out of the newspaper “La Gazzetta dllo Sport”

(jacket: Rosasport (2004), Miniskirt (2004) and “bomb-on” (2006)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 17 : Holland Paper Biennale ,2008 by Ivano Vitali

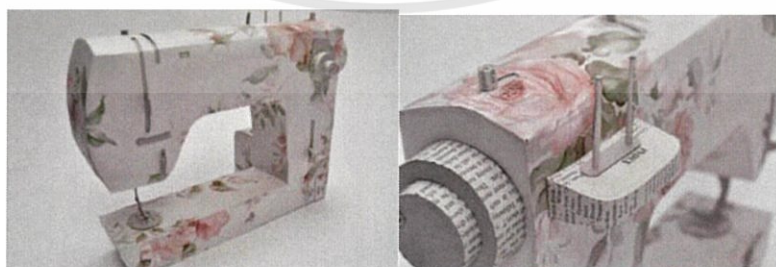
Jennifer Collier.

ภาพประกอบที่ 18 : Teacup with spoon, 8 x 14 x 14cm by Jennifer Collier.

ภาพประกอบที่ 19 : Singer Sewing Machine, 44 x 20 x 32 cm by Jennifer Collier.

ภาพประกอบที่ 20 : Bernina Sewing Machine, 36 x 12 x 27cm by Jennifer Collier.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

These gorgeous and unique paper sculptures were 'sewed' by British artist Jennifer Collier. She redefines paper by treating it like fabrics, and gives new meanings to these mundane household objects.

Artist statement:

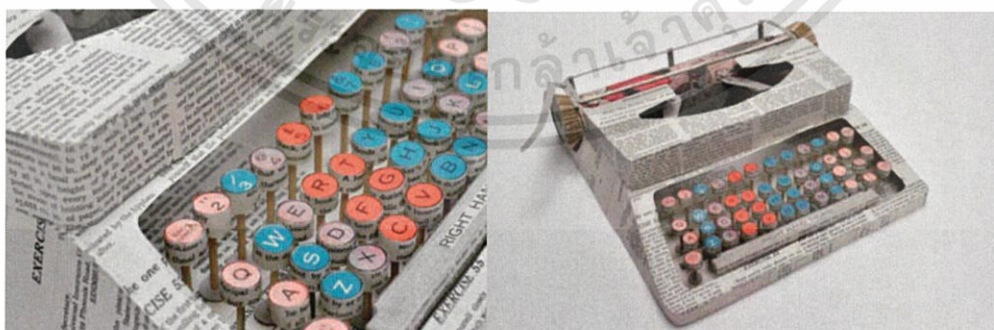
The papers are treated as if cloth, with the main technique employed being stitch; a contemporary twist on traditional textiles. The papers themselves serve as both the inspiration and the media for my work, with the narrative of the books and papers suggesting the forms. I tend to find items then investigate a way in which they can be reused and transformed; giving new life to things that would otherwise go unloved or be thrown away.

via Jennifer Collier

Jennifer Collier

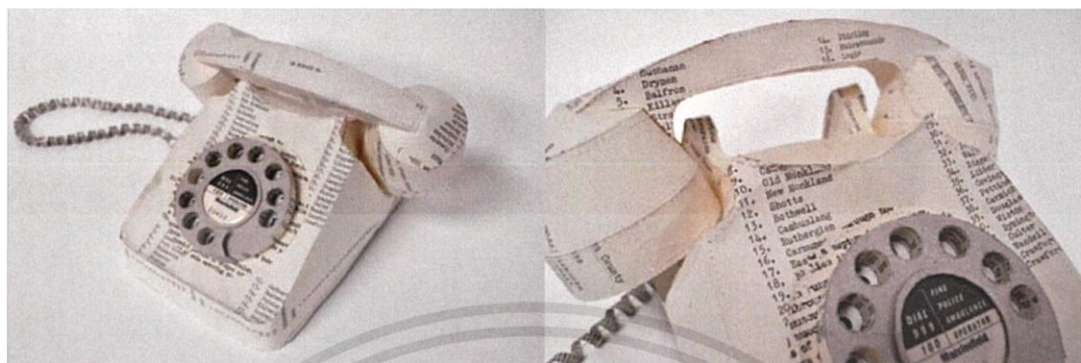
ผลงานรูปปั้นกระดาษที่งดงามและเป็นเอกลักษณ์นั้นถูกถักโดยฝีมือของศิลปินชาวอังกฤษ Jennifer Collier เธอจำกัดความกระดาษขึ้นมาใหม่โดยใช้งานเหมือนผ้า และให้ความหมายใหม่แก่สิ่งของที่ถูกระดมยัดเยียดให้กลายเป็นข้าวของเครื่องใช้ในบ้าน

“กระดาษถูกใช้งานเหมือนผ้าด้วยวิธีการเย็บปักหรือตะเข็บ ทำให้เกิดเกลียวที่เกิดขึ้นในการถักทอแบบดั้งเดิม กระดาษเองมีประโยชน์ทั้งด้านแรงบันดาลใจ และเป็นสื่อกลางของการทำงานกับเรื่องเล่าจากหนังสือซึ่งกระดาษได้บอกแนวทางให้ ฉันมีความตั้งใจที่จะหาสิ่งของมากกว่าจะสืบหาทางที่กระดาษสามารถนำกลับมาใช้หรือเปลี่ยนแปลงไป การให้ชีวิตใหม่แก่สิ่งใดสิ่งหนึ่งจะทำให้กลับมาเป็นที่รักอีกครั้งหนึ่งหรือไม่ก็โยนมันทิ้งไปซะ” Jennifer Collier กล่าว

ภาพประกอบที่ 21 : Typewriter, 35 x 30 x 10 cm by Jennifer Collier.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 22 : Telephone, 23 x 27 x 15cm by Jennifer Collier.

ภาพประกอบที่ 23 : Binoculars, 12 x 5 x 8cm by Jennifer Collier.

ภาพประกอบที่ 24 : Teaset with tray, 30 x 40 x 20cm by Jennifer Collier.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Dan Civico

ภาพประกอบที่ 25 : 'Flash' child's , 2008. by Eley Kishimoto

ภาพประกอบที่ 26 : 'Flash' child's , 2008. by Eley Kishimoto

Dan Civico is an artist, designer and maker based in the UK. The design of ChairKIT is a happy accident. During the recent recession I began designing a high quality, handmade chair for the domestic market that retailed under £100. I set about experimenting with a mix of production and handcrafted processes in order to fulfill this criteria. That of the seat pan. I went straight back to my studio and within an hour I had designed the first version of ChairKIT.

Dan Civico เป็นศิลปิน นักออกแบบและนักสร้างอาศัยอยู่ในประเทศอังกฤษ การออกแบบ Chairkit นั้นเกิดขึ้นโดยเป็นอุบัติเหตุที่มีแต่ความสุข ในช่วงที่ผ่านมาเขาก็ได้ตัดสินใจที่จะออกแบบเก้าอี้คุณภาพสูง และทำด้วยมือเพื่อที่จะส่งขายตลาดในประเทศ โดยทดลองผสมวิธีการผลิตกับกระบวนการหัตถกรรมเพื่อเติมเต็มมาตรฐานที่ถูกกำหนดไว้ ซึ่งผลที่ได้รับคือแนวทางเก้าอี้ที่เกิดจากการรวมกันระหว่างไม้อัด หัตถกรรมต่างๆและไม้เนื้อแข็ง เช่น โอ๊คหรือวอลนัท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อิทธิพลที่ได้รับจากทฤษฎี

ครอบครัว คือ "กลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันกันทางอารมณ์ และจิตใจในการดำเนินชีวิตร่วมกัน รวมทั้ง การพึ่งพิงทางสังคม เศรษฐกิจ และมีความสืบกันทางกฎหมายหรือสายโลหิต ครอบครัวบางครอบครัวอาจมีลักษณะเป็นข้อยกเว้นบางประการจากลักษณะดังกล่าวที่ยอมรับได้ และข้อยกเว้นนี้อาจหมายรวมถึงครอบครัวที่มีสมาชิกข้ามช่วงอายุ อาศัยอยู่ด้วยกันเช่น ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่กับหลาน

ครอบครัวที่มีความสุข ต้องมีความรัก และความอบอุ่น ในครอบครัวจะมีผลต่อสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

1. ต้องเอาใจใส่ดูแลเอาใจใส่อาหารต่อกัน
2. ต้องรู้จักคนที่เรารัก
3. ต้องเคารพกันและกันตลอดทั้งเข้าใจกัน
4. ต้องมีความรับผิดชอบ
5. ต้องมีความวางใจกัน คือ มีความเชื่อถือและไว้วางใจ
6. ต้องให้กำลังใจกันและกันซึ่งกำลังใจก็คือพลัง
7. ต้องให้อภัยกันและกัน
8. ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว
9. ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่าและมีคุณภาพ
10. ต้องมีการปรับตัวตามสภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุคคลในครอบครัว การปรับตัวกับภาวะความเปลี่ยนแปลง
11. ต้องรู้จักภาวะหน้าที่ในครอบครัวและช่วยเหลือกันและกัน
12. มีความใกล้ชิดทางสัมผัส โดยการทำจากใจจริง

จิตวิทยาการให้คำปรึกษากับครอบครัว

ในการให้คำปรึกษากับครอบครัว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประยุกต์ใช้หลักการทางจิตวิทยา เพื่อให้บรรลุผลของการให้คำปรึกษาครอบครัว ทฤษฎีว่าด้วยการให้คำปรึกษาครอบครัวตามแนวมนุษยนิยม "ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงได้ แม้แต่นิสัยของเรา ตัวปัญหานั้นจริงๆ แล้ว ไม่ใช่ปัญหา แต่วิธีการจัดการกับปัญหาต่างหากที่อาจจะทำให้เกิดปัญหา" ครูแนะแนว หรือ อาจารย์ที่ปรึกษาเชิงครอบครัวนักเรียนที่มีปัญหามาพูดคุย โดยครูแนะแนวและอาจารย์ที่ปรึกษาให้ทุกคนได้พูดความรู้สึกของตนเอง ครูแนะแนว และอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นตัวเชื่อม

เทคนิคในการให้คำปรึกษา

ต้องพยายามที่จะช่วยให้สมาชิกในครอบครัวคำนึงถึงหน้าที่ และความรู้สึกที่ดี มองชีวิตในแง่ดี ดังนั้น ในการให้คำปรึกษาจึงทำได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ต้องการให้สมาชิกครอบครัวมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งที่สมาชิกครอบครัว ประสงค์โดยให้สมาชิกในครอบครัวคำนึงถึงหน้าที่ และความรู้สึกอารมณ์ที่สมาชิกครอบครัว ประสบ โดยสามารถที่จะสัมผัส รับรู้ และยอมรับความรู้สึกนั้นๆ ตลอดจนพร้อมที่จะปรับเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงตนเองและในการเผชิญกับความรู้สึกนั้นๆ ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่างๆดังนี้

- 1.1 ใช้การจินตนาการ (Fantasy , Imagination)
- 1.2 ใช้การประติมากรรม หรือการปั้นสมาชิกครอบครัว (Family Sculption)
- 1.3 ใช้การวาดภาพครอบครัว (Family Drawing)
- 1.4 ใช้บทบาทสมมุติ (Role Playing)
- 1.5 ใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective Communication)

โดยการใช้อย่างที่ใช้สรรพนาม "ฉัน" (Using " I " Message) ควบคุมกับการแสดงความรู้สึก ที่เป็นส่วนตัว และรับผิดชอบในสิ่งที่พูดซึ่งจะเป็นการเปิดเผยความรู้สึก ความต้องการที่แท้จริง ไม่ เสแสร้ง จริงใจ อันจะช่วยให้เกิดการสื่อสารที่ไม่แฝงเร้น ผู้พูดก็จะรู้สึกมีคุณค่า และภาคภูมิใจใน ตนเอง ผู้ฟังก็จะเกิดความรู้สึกที่ดี สามารถรับรู้ได้ว่าผู้พูดสื่อสารด้วยความจริงใจ

2. จากการที่สมาชิกในครอบครัวสามารถรับรู้ตระหนักถึงความรู้สึก และยอมรับความรู้สึก นั้นๆ ได้ จะช่วยให้สมาชิกคนนั้นๆ สามารถตัดสินใจตกลงใจที่จะเลือกทางใดทางหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น หากประเด็นปัญหาของสมาชิก ในครอบครัวคือ การสื่อสารที่ไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกห่างเหิน ขัดแย้ง ดึงเครียด ผู้ให้คำปรึกษาสามารถฝึกสมาชิกในครอบครัวให้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม โดย

2.1 หากสมาชิกแสดงท่าทีและหรือใช้ภาษาถ้อยคำที่ "กล่าวโทษผู้อื่น (Blamer)" ผู้ให้ คำปรึกษาจะฝึกให้สมาชิกเปลี่ยนรูปแบบ (Transforms) ของการแสดงออกนั้นเป็น "แสดงความ คิดเห็นของตนอย่างสุ่มและเหมาะสม (To Assertiveness)" ไม่ก้าวร้าว ไม่ตำหนิหรือโทษผู้อื่น

2.2 หากสมาชิกแสดงท่าทีและหรือ ใช้ถ้อยคำที่ "โอนอ่อน ยอมตามผู้อื่น (Placater)" ผู้ให้ คำปรึกษาจะฝึกให้สมาชิกเปลี่ยนรูปแบบของการแสดงออกนั้นเป็น "การเอาใจใส่ ใส่ใจ เอื้ออาทร

2.3 หากสมาชิกแสดงท่าทีและภาษาด้วยถ้อยคำที่ "ยึดติดแน่นกับกฎเกณฑ์ และเหตุผล (Superreasonable)" ผู้ให้คำปรึกษาจะฝึกให้สมาชิกเปลี่ยนรูปแบบการแสดงออกเป็น "ท่าทีหรือ คำพูดที่แสดงถึงปัญญาที่แท้จริง (To Wisdom)"

2.4 หากสมาชิกแสดงท่าทีหรือใช้ภาษาด้วยถ้อยคำที่ "ขาดความจริงจัง ไม่สอดคล้อง (Irrelevant) หรือแทบไม่มีความหมายอะไรกับเรื่องราวที่กำลังกล่าวถึง" ผู้ให้คำปรึกษาจะฝึกให้ สมาชิกเปลี่ยนรูปแบบของการแสดงออกเป็น "ท่าทีหรือคำพูดที่แสดงถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (To Creative)"

ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพแม้ว่าจะตกอยู่ภายใต้สภาพการณ์ที่ตึงเครียด หรือ สภาพการณ์ที่มีปัญหา ซึ่งลักษณะของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ คือ มีท่าทีตอบสนองสอดคล้อง หรือผสมกลมกลืนกับสถานการณ์

3. เนื่องจากผู้ให้คำปรึกษาเชื่อว่า "มนุษย์ทุกคนมีพลังความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการหรือเผชิญปัญหาหรือจัดการปัญหานั้นๆ" ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นเพียงผู้ที่ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาหรือสมาชิกครอบครัวได้ตระหนักรู้ว่าเขามีศักยภาพที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เขาต้องการ และเรียนรู้หนทางที่จะนำศักยภาพนั้นๆ ไปใช้ ด้วยเหตุผลนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่สนับสนุนให้กำลังใจผู้รับคำปรึกษาให้กล้าที่จะลงมือกระทำ ให้กล้าแสดงออก กล้าเสี่ยง (Risks) ทั้งนี้เพื่อให้รับคำปรึกษาได้รับผิชอบชีวิตตนเอง เช่น "บางคนที่มีเรื่องราวบางอย่างที่ค้างคาใจ ไม่สบายใจ อยากจะบอกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องรับทราบก็ไม่กล้า กลัวเขาจะโกรธก็เลยทำให้ตนเองไม่สบายใจ"

ในกรณีเช่นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่เป็นครู (As a teacher) โดยสอนให้ผู้รับคำปรึกษาใช้ "ภาษาใหม่ (A New Language)" โดยเปลี่ยนจาก "ภาษาล้อยคำและภาษาท่าทางเดิม" ที่ไม่สอดคล้องกันและขัดแย้งกัน ซึ่งทำให้การสื่อสารระงัก มาเป็น "ภาษาล้อยคำและภาษาท่าทางใหม่" ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ซึ่งจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาพัฒนาทักษะในการสื่อสารได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ในการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะพบสมาชิกที่มาปรึกษา และจะพบกับสมาชิกทุกคนในครอบครัว แต่ผู้ให้คำปรึกษาจะพบสมาชิกเป็นรายบุคคล หรือ สมาชิกทุกคนในครอบครัวนั้น จะขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่า สมาชิกแต่ละคนควรจะให้ความร่วมมืออย่างไร จึงจะทำให้ปฏิสัมพันธ์ภาพในครอบครัวมีความสุข

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จะนำแนวคิด และเทคนิคการให้คำปรึกษาครอบครัวตามแนวทฤษฎีดังกล่าว จะต้องได้รับการฝึก เพื่อให้มีประสิทธิภาพและความชำนาญ ทั้งนี้เพราะว่า งานการให้คำปรึกษาเป็นงานที่ละเอียดอ่อน หากผิดพลาดก็จะส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้มารับบริการและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องตลอดทั้งจะทำให้การให้คำปรึกษานั้นๆ ไร้คุณค่า

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “สายสัมพันธ์ในครอบครัว”

แนวความคิด

การสร้างเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความสุข ด้วยการสร้างความผูกพันที่ดีต่อกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน อันจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน การสร้างเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. สร้างความสุขให้กับครอบครัว
2. ดำรงความสดใสของครอบครัวให้นานที่สุด
3. เพิ่มพูน ความมีชีวิตชีวาให้กับครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. แก้ปัญหาครอบครัวด้วยสันติวิธี หลีกเลี่ยงการทะเลาะด้วยการไม่ใช้ ความรุนแรง หลีกเลี่ยงการใช้คำหยาบคาย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาเกิดความตระหนักที่ว่า การจะสร้างครอบครัวให้อบอุ่น และมีความสุขได้นั้น สมาชิกในครอบครัวต้องมีความเข้าใจ ซึ่งกัน และกันอย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาได้เรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนสิ่งที่ยังบกพร่องของตนเองให้ดีขึ้น เพื่อการพัฒนาความสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น

เนื้อหาบทเรียน (เวลารวม 3 ชั่วโมง 30 นาที)

1. รวมดวงใจเป็นดวงเดียว	(30 นาที)
2. ความเข้าใจในการสื่อสาร	(20 นาที)
3. การคลายเครียด	(10 นาที)
4. สายสัมพันธ์ในครอบครัว	(60 นาที)
5. ครอบครัวสุขสันต์ช่วยกันคนละนิด	(15 นาที)
6. ความคิดเสรี	(15 นาที)
7. พระคุณแม่	(30 นาที)
8. การไล่โทษ	(20 นาที)
9. สัญญาใจ	(10 นาที)

กลุ่มเป้าหมาย

ครอบครัว พ่อ,แม่,ลูก (ลูกที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 8 ปี) จำนวน 15 – 20 ครอบครัว เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัว และระหว่างครอบครัว ควรเป็นครอบครัวที่มีปัจจัยเสี่ยง และครอบครัวปกติ รวมกัน

ในการเลือกครอบครัวเข้าร่วมสัมมนา ควรเปิดรับสมัครครอบครัวที่สมัครใจ แล้วมาคัดเลือกหรือเลือกแบบเจาะจง (เฉพาะครอบครัวที่มีปัจจัยเสี่ยงต่างๆ)

ลักษณะของครอบครัวที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

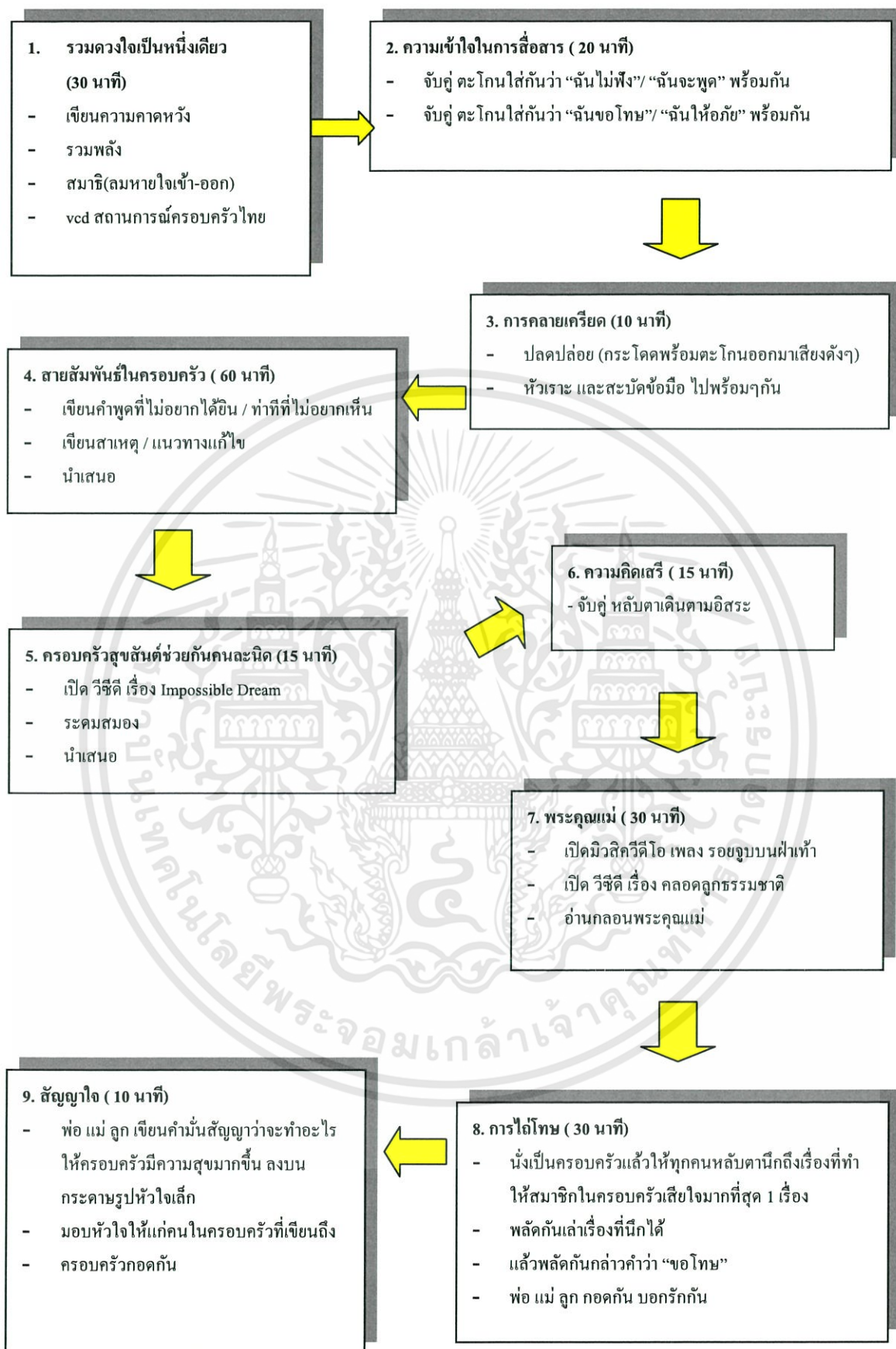
ครอบครัวที่มีพ่อ แม่ และลูก (ลูกที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 8 ปี) ครอบครัวที่มีพ่อกับลูก หรือครอบครัวที่มีแม่กับลูก ครอบครัวที่มียายกับหลาน เป็นต้นครอบครัวที่มีปัจจัยเสี่ยง โดยพิจารณาจากสมาชิกในครอบครัว พ่อ แม่หรือลูก โดยเฉพาะลูก ที่มีลักษณะก้าวร้าว หรือ ซึมเศร้า เป็นต้น

วิธีการดำเนินงานกิจกรรม

การสัมมนาครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม Participatory Learning (PL) เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยมีผู้สอนช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิมมากกว่าถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนโดยตรงเป็นการเรียนที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การกระทำใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง

การจัดกิจกรรมนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความคิดรวบยอด จากประสบการณ์เดิม มีหลักสำคัญ 5 ประเภท ดังนี้ คือเป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ที่ท้าทายอย่างต่อเนื่อง และเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทอยู่ตลอดเวลา มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ปฏิสัมพันธ์ที่ดีทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ที่ทุกคนมีอยู่ออกไปอย่างกว้างขวางมีการสื่อสาร โดยการพูด หรือการเขียน เป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ และสังเคราะห์ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม 1 วัน แนวทางการดำเนินกิจกรรมเวทีสร้างการเรียนรู้ครอบคลุมแบบกระบวนการมีส่วนร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่ 1 รวมดวงใจเป็นดวงเดียว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครอบครัวเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม
2. เพื่อสร้างบรรยากาศและสร้างกำลังใจให้เกิดความสงบ และตั้งใจ

อุปกรณ์

1. VCD เรื่อง สถานการณ์ครอบครัวไทย
2. ซีดีเพลง ลมหายใจเข้า - ลมหายใจออก
3. เครื่องฉาย VCD / DVD
4. กระดาษรูปหัวใจเล็กสำหรับเขียน และฟิวเจอร์บอร์ดตัดเป็นรูปหัวใจดวงใหญ่ สำหรับติดหัวใจดวงเล็ก

ระยะเวลา 30 นาที

วิธีการ

ให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาเขียนความคาดหวังที่อยากให้เกิดในครอบครัว บนกระดาษหัวใจดวงเล็ก และนำไปติดบนหัวใจดวงใหญ่ ด้านหน้าห้องให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาตบมือรวมพลัง ตบมือ 1-2-3 ครอบครัวเข้มแข็งสู้ สู้ให้ผู้เข้าร่วมสัมมนานั่งสำรวจจิตใจ เงียบสงบ ด้วยท่าทางประกอบเพลง ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก

กิจกรรมที่ 2 ความเข้าใจในการสื่อสาร

วัตถุประสงค์

1. ให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีเทคนิคในการสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว เพื่อลดความขัดแย้งในครอบครัว

ระยะเวลา 20 นาที

วิธีการ

1. จับคู่ 2 คน หันหน้าเข้าหากัน ให้ตกลงกันว่าใครจะพูดประโยคไหน ระหว่าง “ฉันไม่ฟัง” กับ “ฉันจะพูด” แล้วให้ทั้งคู่ตะโกนใส่กัน พร้อมๆกันทุกคู่
2. วิทยากรสอบถามถึงข้อดี / ข้อเสีย จากตัวแทนลูก ของประโยคที่พูดไป
3. จับคู่ 2 คน หันหน้าเข้าหากัน ให้ตกลงกันว่าใครจะพูดประโยคไหน ระหว่าง “ฉันขอโทษ” กับ “ฉันให้อภัย” แล้วให้ทั้งคู่ตะโกนใส่กัน พร้อมๆกันทุกคู่
4. วิทยากรสอบถามถึงข้อดี / ข้อเสีย จากตัวแทนลูก ของประโยคที่พูดไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่ 3 การคลายเครียด

วัตถุประสงค์

- เพื่อฝึกทักษะในการคลายเครียด

ระยะเวลา 10 นาที

วิธีการ

1. ให้ทุกคนปลดปล่อยความทุกข์ / ความอัดอั้นตันใจ โดยให้ทุกคนยกมือขึ้นเหนือศีรษะแล้วกระโดดพร้อมตะโกนออกมาให้สุดเสียงว่า สู้ ๆ ๆ ๆ
2. ให้ทุกคนยืนเข้าแถวเรียงหน้ากระดานตามสบาย แล้วให้ทุกคนหัวเราะ ฮะ ฮะ ฮ้า ออกมาให้เต็มที่พร้อมกับสะบัดข้อมือไปด้วย
3. วิทยาการสรุป

กิจกรรมที่ 4 สายสัมพันธ์ในครอบครัว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครอบครัวเกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
2. เพื่อกระตุ้นให้ครอบครัว ตระหนักมองเห็นรากเหง้าของปัญหา
3. เพื่อให้ครอบครัวรู้ถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดทุกข์ สุขของครอบครัว
4. เพื่อให้ครอบครัวได้ทบทวนทุกข์ – สุข ของครอบครัว

อุปกรณ์

1. กระดาษฟลิปชาร์ต
2. ไบมอบงาน
3. ปากกาเคมี

ระยะเวลา 60 นาที

วิธีการ

1. แบ่งครอบครัวออกเป็น 3 กลุ่ม (กลุ่มพ่อ กลุ่มแม่ และกลุ่มลูก)
2. มอบใบสั่งงานให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดคำพูดที่ไม่อยากได้ยิน และทำทางที่ไม่อยากเห็นในครอบครัวของตน หาสาเหตุ และแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นด้วย
3. ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเห็นตามไบมอบงาน
4. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอความคิด
5. วิทยาการสรุป Mind Map

กิจกรรมที่ 5 ครอบครัวสุขสันต์ช่วยกันคนละนิด

วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการช่วยกันทำงานบ้าน

อุปกรณ์

VCD เรื่อง Impossible Dream

ระยะเวลา 15 นาที

วิธีการ

1. แบ่งกลุ่ม พ่อ แม่ ลูก
2. เปิด วีซีดี เรื่อง Impossible Dream
3. ให้นิแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมองจากการดูวีซีดี ในประเด็นต่อไปนี้
  - วีซีดี เรื่อง Impossible Dream มีเนื้อหาอย่างไร
  - ครอบครัวไทย ควรจะเป็นอย่างไร
4. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ
5. วิทยากรสรุปบทเรียน

กิจกรรมที่ 6 ความคิดเสรี

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้แต่ละคนได้ตระหนักเห็นความสำคัญของความคิดที่เป็นอิสระ โดยไม่มีใครเป็นผู้นำใครได้ตลอดไป และไม่มีใครเป็นผู้ตามตลอดไป ต้องพลัดกันเป็นทั้งผู้นำและผู้ตาม เมื่อพบกับสถานการณ์ต่างๆ

อุปกรณ์

- ซีดีเพลงช้าๆ

ระยะเวลา 15 นาที

วิธีการ

จับคู่กัน 2 คนหันหน้าเข้าหากันทุกคนคนหนึ่งแบมือทั้งสองมือ อีกคนคว่ำมือลงประกบกันไว้เบาๆ (ไม่จับมือแน่นหรือบีบมือ) จากนั้นให้ทุกหลับตาลงช้าๆ เปิดเพลงช้าๆเบาๆให้ทุกคนเดินไปทางไหนก็ได้แล้วแต่ใจจะพาเดินไปโดยต้องไปกับคู่ของตนที่ประกบมือกันไว้ โดยมีมือไม่หลุดจากกัน และไม่ลืมตามอง เมื่อเดินไปชนกับใครหรือชนอะไรก็ให้เดินต่อไปเรื่อยๆอย่างอิสระเมื่อเพลงจบ วิทยากรสรุปบทเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่ 7 พระคุณแม่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ระลึกถึงพระคุณของแม่หรือคนที่เลี้ยงดูเรามา และสร้างความรัก ความผูกพัน ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

อุปกรณ์

1. มิวสิควีดีโอ เพลง รอยจูบบนฝ่าเท้า
2. วีดีทัศน์ เรื่อง คลอดลูกธรรมชาติ
3. บทกลอนพระคุณแม่

ระยะเวลา 30 นาที

วิธีการ

1. ให้ทุกคนนั่งเป็นครอบครัว โดยมีลูกนั่งอยู่ตรงกลาง แล้วจับมือกันหรือกอดกัน ระหว่างสมาชิกใน ครอบครัว อย่างสงบ
2. เปิดไฟ แล้วเปิดมิวสิควีดีโอเพลง รอยจูบบนฝ่าเท้า และวีดีทัศน์เรื่อง คลอดลูก
3. วิทยากรอ่านบทกลอน

กิจกรรมที่ 8 การไถ่โทษ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน และสร้างความรัก ความผูกพัน

อุปกรณ์

ซีดี เพลง อิมฮูน

ระยะเวลา 30 นาที

วิธีการ

1. ให้แต่ละครอบครัวนั่งลง โดยมีลูกนั่งอยู่ตรงกลางระหว่างพ่อกับแม่ และจับมือกันให้แน่น
2. ให้ทุกคนหลับตา แล้วนึกถึงอดีตที่ผ่านมาว่าทำอะไรให้สมาชิกในครอบครัวเสียใจมากที่สุด
3. ลืมตาแล้วให้สมาชิกปลัดกันเล่าเรื่องที่นึกได้
4. ให้สมาชิกที่เป็นลูกทุกคนกล่าวคำว่า “หนูขอโทษคุณพ่อ คุณแม่”
5. จากนั้นให้แม่,พ่อ ทุกคน กล่าวคำว่า “แม่ขอโทษ”, “พ่อขอโทษ”
6. ให้ทุกคนกอดกัน และบอกรักกัน (หนูรักแม่ , แม่รักลูก , แม่รักพ่อ, พ่อรักแม่, พ่อรักลูก)
7. วิทยากรสรุปบทเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่ 9 สัญญาใจ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้ระลึกถึงสิ่งที่ทำให้เกิดความรัก ความสุข และความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นในครอบครัว และมีคำมั่นสัญญาระหว่างสมาชิกในครอบครัวด้วยกันว่าจะสร้างความสุขในครอบครัวด้วยกัน

อุปกรณ์

1. กระดาษรูปหัวใจเดี่ยวดวงเล็ก
2. ปากกา

ระยะเวลา 10 นาที

วิธีการ

1. ให้ทุกคนนั่งเป็นครอบครัว และลูกนั่งอยู่ตรงกลางระหว่างสมาชิกในครอบครัว
2. แจกกระดาษรูปหัวใจ พร้อมปากกาให้ทุกคนเขียนคำมั่นสัญญาระหว่าง พ่อ แม่ ลูกว่าจะทำอะไรให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น
3. วิทยากรเปิดเพลง อิมฮุ่น
4. ให้แต่ละคนมอบหัวใจให้แก่คนในครอบครัวที่เขียนถึง
5. ให้สมาชิกในครอบครัวกอดกันอีกครั้ง พร้อมทั้งหอมแก้มกันและกัน
6. วิทยากรสรุปบทเรียน

อิทธิพลที่ได้รับจากสังคม

สถานการณ์ครอบครัวไทย อย่างปล่อยให้กลายเป็นวิกฤตสังคม
นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาสถาบันครอบครัวพ.ศ.2547-2556

ปรัชญา

สมาชิกในครอบครัวมีคุณธรรม และจริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ปฏิบัติหน้าที่ของตน และมีบทบาทสำคัญในการสร้างคน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ครอบครัวมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนและสังคมให้มีความสุขและมีคุณภาพ

1. ครอบครัวมีความมั่นคง เข้มแข็ง เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและสันติสุข เป็นแหล่งสร้างและปลูกฝังความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม และเป็นพลังของสังคม

2. ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และมีบทบาทสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตให้เจริญเติบโต การคุ้มครองช่วยเหลือ และการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก และเยาวชน ให้สามารถมีความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชน ได้อย่างเต็มที่

3. ครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ สมาชิกเคารพในสิทธิของกัน และกัน อยู่กันด้วยความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย และมีความเอื้ออาทร มีความหนักแน่นอดทน มีความรับผิดชอบและรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน

4. ครอบครัวรู้จักรักษา และสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย สามารถปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลก

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถานการณ์ครอบครัวไทย : อย่าปล่อยให้กลายเป็นวิกฤตสังคม

“ครอบครัว” เป็นจุดเริ่มต้น และเป็นเบ้าหลอมที่สำคัญในการผลิตสมาชิกให้กับสังคม คุณภาพของสมาชิกในสังคมจึงเป็นผลผลิตที่ครอบครัวมีส่วนอย่างมากในการสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้ครอบครัวจึงเป็นแหล่งหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ที่มีผลต่อคุณภาพของสังคม และถูกคาดหวังจากสังคมให้เป็นหน่วยสำคัญในการป้องกัน พิษฟู พัฒนา และแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับสมาชิกในสังคมอยู่เสมอ และเมื่อสถานการณ์สังคมไทยในปัจจุบันที่ถูกมองว่า กำลังตกอยู่ในสภาพที่เต็มไปด้วยปัญหาต่างๆ นานัปการ และเป็นปัญหาที่ลึ้นแล้วแต่จะทวีความรุนแรงขึ้นทุกวัน จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ครอบครัวจะกลายเป็นหน่วยทางสังคมที่ตกเป็นจำเลยของสถานการณ์ปัญหาในปัจจุบัน

เมื่อเราย้อนเวลากลับไปดูในอดีตจะเห็นได้ว่าครอบครัวไทยแต่เดิมนั้นมีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย ประกอบด้วยสมาชิกหลายช่วงอายุ อาทิ ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ ลูก โดยที่สมาชิกในครอบครัวมีความร่วมมือร่วมใจกัน ในกิจกรรมด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู การปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยม การศึกษา

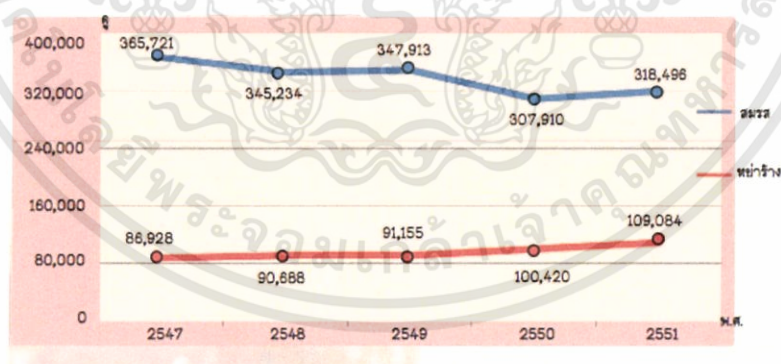
การพัฒนาและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และวิทยาการต่างๆ ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และรูปแบบของครอบครัวไทยให้มีความหลากหลายมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากโครงสร้างของครอบครัวในปัจจุบันที่ไม่ได้ประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก และเครือญาติดังเช่นในอดีต และมีรูปแบบครอบครัวที่หลากหลาย อาทิ ครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวที่อยู่คนเดียว ครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงลูกตามลำพัง ครอบครัวที่รับ เด็กเป็นบุตรบุญธรรม ครอบครัวที่เกิดจากการแต่งงานของเพศเดียวกัน

โครงสร้างของครัวเรือน พ.ศ. 2548-2552 (หน่วย : ร้อยละ)

ประเภทครัวเรือน	2548	2549	2550
ครอบครัวเดี่ยว	53.9	54.5	53.9
- สามีและภรรยา	13.9	14.9	14.8
- สามีและภรรยาและลูก	32.8	32.4	31.9
- สามีหรือภรรยาและลูก	7.2	7.2	7.2
ครอบครัวขยาย	34.5	33.8	34.5
อยู่คนเดียว	11.1	11.2	11.2
อยู่กับคนที่ไม่ใช่ญาติ	0.5	0.5	0.4

ที่มา : เครื่องชี้วัดภาวะสังคมไทยที่สำคัญ พ.ศ.2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อมูลจากสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ศึกษาสถานการณ์ครอบครัวไทยในช่วงเดือนมกราคม 2552 พบว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 11-22 ปี จำนวน 11.4 ล้านคน อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว (ครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงลูกตามลำพัง) มากกว่า 2.5 ล้านครอบครัว

ภาพประกอบที่ 27 : สถิติการสมรสและหย่าร้าง พ.ศ. 2547 - 2557 ,
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

นอกจากนี้ ยังพบว่าข้อมูลเด็กที่ไม่ได้อยู่อาศัยกับพ่อแม่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้การที่เด็กไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ หรือครอบครัวก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านต่างๆ มากกว่าเด็กที่อยู่กับพ่อแม่หรือครอบครัว โดยจากการสำรวจข้อมูล Child Watch รายจังหวัด ปี 2550-2551 พบว่าเด็กกลุ่มที่ไม่ได้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่กับพ่อแม่ในทุกระดับการศึกษาที่มีความเสี่ยงหลายประการ ได้แก่ ความเสี่ยงต่อการออกเที่ยวกับเพื่อนตอนกลางคืน ความเสี่ยงในการสูบบุหรี่ ความเสี่ยงในการดื่มเหล้า ความเสี่ยงในการดูคลิปโป๊ ความเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ รวมทั้งความเสี่ยงในการยอมรับการอยู่ก่อนแต่ง

สถานภาพของพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวเกี่ยวกับความเชื่อมั่น ความมั่นใจ ภูมิใจ และระดับความเครียด พบว่า 1 ใน 3 ของพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวสูญเสียความมั่นใจในความมั่นคงของครอบครัว เกรงว่าตนเองจะเลี้ยงลูกให้มีความสุขไม่ได้ ท้อแท้หมดหวัง ทำให้มีความเครียดสูงขึ้น ส่วนปัญหาที่พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวเผชิญมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การหารายได้ให้พอกับค่าใช้จ่าย ทำให้ไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูก นอกจากนี้ยังพบว่า พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวมากกว่าร้อยละ 80 ไม่ได้รับสวัสดิการใดๆ จากที่ทำงาน และภาครัฐบาล โดยกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะต่อรัฐบาลว่า อยากให้ช่วยสนับสนุนเรื่องรายได้ครอบครัวให้มีเพิ่มขึ้น สนับสนุนเงินประกอบอาชีพเสริม ขอสิทธิพิเศษให้บุตรเรียนฟรีจนจบปริญญาตรี งดจัดเก็บหรือลดหย่อนภาษีเงินได้ และขอให้ภาครัฐจัดทำเวทีสาธารณะเพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูบุตรอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อสถาบันครอบครัวซึ่งเคยเป็นทุนทางสังคม มีระบบเครือญาติที่ผูกพันอย่างใกล้ชิด มีความเกื้อกูล ความเอื้ออาทร และการอบรมขัดเกลาบุตรหลาน กลับอ่อนแอลง จึงส่งผลกระทบต่อปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัว และภายนอกครอบครัวอย่างมากมาย อาทิ ปัญหาการไม่สามารถพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ อัตราการหย่าร้างที่เพิ่มสูงขึ้น จำนวนเด็ก และผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งเพิ่มขึ้น พฤติกรรมไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีความห่างเหิน

ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศเกินกว่าครึ่งมีหนี้สิน โดยในปี 2547 ครัวเรือนมีหนี้สินสูงถึงร้อยละ 66.4 และถึงแม้สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนโดยภาพรวมจะมีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย แต่จะแตกต่างกันไม่สูงนัก กล่าวคือ ในปี 2547 มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายเพียง 2,666 บาท/เดือน และในปี 2552 มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสูงสุด คือ 4,693 บาท ทั้งนี้รายได้ดังกล่าวส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการชำระหนี้ และอย่างไรก็ตาม แม้ครัวเรือนจะมีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือนสูงขึ้น ในขณะที่หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนก็สูงขึ้นเช่นกัน โดยสัดส่วนของรายได้เฉลี่ย ต่อครัวเรือนและหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนในปี 2550 และปี 2552 คิดเป็น 13.79 : 86.21 และ 13.43 : 86.57 ตามลำดับ

พ.ศ.	รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	รายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย (บาท)	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	ดัชนีร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สิน
2545	13,736	10,889	2,847	82,485	62.4
2547	14,963	12,297	2,666	104,571	66.4
2549	17,787	14,311	3,476	116,585	64.4
2550	18,660	14,500	4,160	116,681	63.3
2552	20,903	16,205	4,698	134,699	60.9

ภาพประกอบที่ 28 :รายได้และค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือนต่อเดือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน พ.ศ.2545-2552, การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

รายงานสถานการณ์ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันของสังคมไทย พ.ศ. 2545-2549 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ระบุว่า ครอบครัวไทยเผชิญกับปัญหาการขาดความตระหนักในบทบาทหน้าที่และมีความแตกแยก ส่งผลกระทบต่อความอบอุ่นของครอบครัวไทย ซึ่งอยู่ในระดับต้องเร่งแก้ไข โดยดัชนีสัมพันธภาพที่อบอุ่นในครอบครัวลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2546 ถึงปี 2550 และขยับขึ้น เล็กน้อยในปี 2551

ภาพประกอบที่ 29 : ดัชนีสัมพันธภาพที่อบอุ่นในครอบครัว พ.ศ.2546-2551 , สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลกระทบอีกประการที่เป็นภาพสะท้อนถึงความอ่อนแอของครอบครัวไทยได้เป็นอย่างดี คือ การทอดทิ้ง เด็กและผู้สูงอายุ ข้อมูลจากกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พบว่าเด็ก และผู้สูงอายุที่เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ ตั้งแต่ พ.ศ.2550-2552มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเด็กที่เข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์เพิ่มขึ้นประมาณปีละ 20% ทั้งนี้ ปัญหาหลักของกลุ่มเด็กที่เข้ารับการสงเคราะห์ ได้แก่ ถูกทอดทิ้ง ครอบครัวไม่สามารถเลี้ยงดูได้เนื่องจากมีปัญหาเศรษฐกิจ/ไม่พร้อมเลี้ยงดู/มีบุตรก่อนวัยอันควรส่วนปัญหาหลักของกลุ่มผู้สูงอายุที่เข้ารับการสงเคราะห์ ได้แก่ ไม่สามารถอยู่กับบุตรหลานได้ ไม่มีผู้อุปการะ ไม่มีที่อยู่อาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภท	2550	2551	2552
การสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์/แรกรับ/ ผู้ครอง/ศูนย์/บ้านพักเด็กฯ	13,265	15,938	19,808
การสงเคราะห์และผู้ครองในสถานพัฒนาและ ฟื้นฟู	78	108	132
การสงเคราะห์เด็กพิการในสถานสงเคราะห์	2,366	2,807	2,231
รวม	15,708	18,853	22,171

ภาพประกอบที่ 30 : การสงเคราะห์เด็ก พ.ศ.2550-2552 (หน่วย : คน) ,
รายงานประจำปีกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์

พ.ศ.	คน
2550	1,451
2551	1,470
2552	1,429

ภาพประกอบที่ 31 : การสงเคราะห์ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ พ.ศ.2550-2552 ,
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

จากรายงานสถานการณ์ครอบครัวเข้มแข็ง โครงการการวิเคราะห์แบบจำลองสถานการณ์
ครอบครัว เข้มแข็งเพื่อการนำไปใช้ (Implement) และออกรายงานของศูนย์ เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งนำ
ข้อมูลจากการสำรวจหัวหน้าครัวเรือนในประเด็นเกี่ยวกับครอบครัว ความมั่นคงของมนุษย์
สวัสดิการ สังคม สิทธิมนุษยชน และความพึงพอใจต่อสวัสดิการ สังคม
และชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวในแต่ละภาค ของประเทศ ภายใต้โครงการศึกษา
และพัฒนาแบบจำลองและประเมินสถานการณ์ครอบครัวไทยของ
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ในปี 2552 จำนวน 9,666 ครอบครัว
มาวิเคราะห์และประมวลผลพบว่าครอบครัวที่ไม่ผ่านเกณฑ์ครอบครัวเข้มแข็งมีสูงถึงร้อยละ 57.16
โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่ผ่าน เกณฑ์ครอบครัวเข้มแข็งสูงสุด คือ ร้อยละ 72.45
โดยที่กรุงเทพมหานคร ไม่ผ่านเกณฑ์ครอบครัวเข้มแข็งสูงเช่นกัน คือ 70.78 ในขณะที่ภาคตะวันออก
ออกเฉียงเหนือผ่านเกณฑ์ครอบครัวเข้มแข็งสูงสุดถึงร้อยละ 62.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์		รวมจำนวน ครอบครัว
	จำนวนครอบครัว	%	จำนวนครอบครัว	%	
ทั่วประเทศ	4,141	42.84	5,525	57.16	9,666
กรุงเทพมหานคร	187	29.22	453	70.78	640
ภาคกลาง	925	48.18	995	51.82	1,920
ภาคเหนือ	837	43.59	1,083	56.41	1,920
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,200	62.50	720	37.50	1,920
ภาคใต้	463	34.40	883	65.60	1,346
ภาคตะวันออก	529	27.55	1,391	72.45	1,920

ภาพประกอบที่ 32 : สถานการณ์ครอบครัวเข้มแข็ง (จำแนกรายภาคและกรุงเทพมหานคร) ,
โครงการการวิเคราะห์แบบจำลองสถานการณ์ครอบครัวเข้มแข็งเพื่อการนำไปใช้ (Implement)

โดยองค์ประกอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์ความเข้มแข็งสูงสุด คือ ความเข้มแข็งของชุมชน (77.84%)
และ รองลงมาคือ องค์ประกอบทุนทางสังคมของครอบครัว (65.88%)

องค์ประกอบ	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
	จำนวนครอบครัว	%	จำนวนครอบครัว	%
ความเข้มแข็งของครอบครัว	4,141	42.84	5,525	57.16
ก. ความเข้มแข็งของชุมชน	2,142	22.16	7,524	77.84
ข. การพึ่งพาตนเองในระดับชุมชน	6,378	65.98	3,288	34.02
ค. การปราศจากปัญหาของชุมชน	7,434	76.91	2,232	23.09
ง. การพึ่งพาตนเองของครอบครัว	5,861	60.64	3,805	39.36
จ. การรับตัวของครอบครัว	6,532	67.58	3,134	32.42
ฉ. ทุนทางสังคมของครอบครัว	3,298	34.12	6,368	65.88
ช. สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว	5,168	53.47	4,498	46.53

ภาพประกอบที่ 33 : สถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวไทย (จำแนกรายองค์ประกอบหลัก) ,
โครงการการวิเคราะห์แบบจำลองสถานการณ์ครอบครัวเข้มแข็งเพื่อการนำไปใช้ (Implement)

เมื่อเป็นเช่นนี้ ครอบครัวจึงตกอยู่ในฐานะที่เป็นทั้งจุดเริ่มต้นของปัญหาเครื่องมือในการจัดการ
กับปัญหา และเป้าหมายสุดท้ายของการแก้ปัญหาในสังคม อย่างไรก็ตามครอบครัวจะถูกใช้เป็น
เครื่องมือที่ ทรงประสิทธิภาพในการป้องกัน ฟื้นฟู พัฒนา และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคมได้เพียง
ใดนั้น สิ่งสำคัญประการแรกที่ต้องประเมินและพิจารณากัน ก็คือ สถานการณ์หรือบริบทต่างๆ
ในปัจจุบันของครอบครัวไทย เพื่อจะได้วางแผนบริหารจัดการให้ครอบครัวมีคุณภาพได้อย่างถูก
ทิศทางและสอดคล้องกับพื้นที่ อย่างไรก็ตามก็ดีเราคงไม่สามารถทำให้ลักษณะครอบครัวไทยย้อนกลับ
ไปมีสภาพเช่นในอดีตได้ แต่เราสามารถพัฒนาครอบครัวตาม รูปแบบ และลักษณะที่เป็นอยู่ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบันให้เป็นครอบครัวที่มีประสิทธิภาพ มีความเอื้ออาทร ดูแลห่วงใยเข้าใจ ชึ่งกัน และกัน และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อให้สามารถหาหน้าที่ของตนในการผลิต พัฒนา และดูแลสมาชิกของครอบครัวให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมไทยต่อไป

หากเราปล่อยให้ครอบครัวไทยถลาเข้าสู่สถานการณ์วิกฤตมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ...สักวันหนึ่งอาจถึงกาลแห่งการล่มสลายของสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันแรกที่มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ จึงถึงเวลาแล้วที่ทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน ทุกระดับของสังคมต้องร่วมแรงร่วมใจกันพลิกวิกฤติครั้งนี้ให้กลับกลายเป็นโอกาสในการพัฒนาครอบครัวไทยให้มีคุณภาพ มีความเข้มแข็งและมั่นคงทั้งสุขภาวะและวุฒิภาวะ... “หากครอบครัวอ่อนแอ... แล้วสังคมจะเข้มแข็งได้อย่างไร”

อิทธิพลจากสื่อ

สฎีป..วันสตรีไทย สตรีหย่าร้างเลี้ยงลูกคนเดียวตัวเลขการหย่าร้างของครอบครัวไทยที่สูงขึ้นไม่เพียงแต่ทำให้สตรีเป็นม่าย และเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยว การต้องหาเงินเลี้ยงลูกคนเดียว ทำให้ไม่มีเวลาอบรม และให้ความอบอุ่น โดยเฉพาะที่เป็นเยาวชนหัวเลี้ยวหัวต่อ กลายเป็นเด็กกลุ่มเสี่ยง คำพูดของเด็กชายอายุเพียง 13 ปี ระบายถึงสาเหตุทำให้ต้องกระทำผิด ด้วยสายตาแห่งความเศร้าเพราะได้เรียนหนังสือเพียง ป.2 เพราะพ่อแม่แยกทางกัน แม่ก็ไม่มีเงินส่งให้เรียน การได้เงินมาด้วยวิธีผิดๆจึงไม่ใช่ว่าเรื่องยากที่เด็กจะถูกชักจูงไป

ครอบครัวไทยที่ประสบปัญหาการหย่าร้างสูง มีสถิติตัวเลขในช่วง 2-3 ปีมานี้ พุ่งสูง และดูจากสถิติส่วนใหญ่ลูกเลือกอยู่กับแม่มากกว่า แต่เมื่อสตรีต้องทำงานหาเงินเพียงคนเดียว เด็กจึงถูกปล่อยให้อยู่กับผู้สูงอายุเวลาของเด็กจึงอยู่กับเพื่อนและร้านเกมส์มากกว่า สถิติคดีเกี่ยวกับครอบครัวก็มากขึ้นตามไปด้วย แม่ที่ไม่มีเวลามาติดตามลูก หรือดักเตือนลูกก็ไม่เชื่อว่าลูกทำผิดมารู้ก็ต่อเมื่อลูกถูกจับแล้ว

ผู้ปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นแม่ ที่ต้องมารับทราบและถูกสืบเสาะประวัติ พร้อมกับลูกที่ทำผิด พวกเขาส่วนใหญ่ยอมรับว่าต้องเลี้ยงดูลูกตามลำพัง หรือปล่อยให้อยู่กับยาย แต่เมื่อลูกเข้าสู่วัยรุ่นก็เลี้ยงดูยาก ดักเตือนลูกก็ไม่เชื่อฟัง เชื่อเพื่อนมากกว่า

วันสตรีไทยปีนี้ จึงมีสตรีที่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวจำนวนมากขึ้น และแม่เลี้ยงเดี่ยว ที่ถูกทอดทิ้งก็อายุน้อยลง จนเป็นแม่วัยใส ที่ไม่อาจอบรมดูแลลูกได้ ลูกที่เติบโตมาจึงเสี่ยงเป็นปัญหาอย่างเป็นลูกโซ่

ภาพประกอบที่ 34 : สลด!นักเรียนสาว ม.3 ผูกคอตาย , เติลนิวัส

สลด!นักเรียนสาว ม.3 ผูกคอตายคาแคมป์คนงานตัดอ้อย หนีปัญหาครอบครัวกลัวพ่อแม่ไม่มีเงินส่งเสียให้เรียนต่อ ฉวยจังหวะพ่อแม่นอนหลับใช้เชือกผูกเสื่อผูกคอตายกับชื้อบ้าน ทั้งจดหมายลาตายระบุปวดหัวมากกับปัญหาครอบครัว ครูชี้เอกเผยเป็นเด็กเรียนดีเป็นที่รักของทุกคน กำลังขอรุณการศึกษาให้ก็มาด่วนคิดสั้นเสียก่อน

เมื่อเวลา 08.00 น.วันนี้ (12 มิ.ย.) พ.ต.ท.วุฒิชัย หอมกรุ่น สารวัตรเวรสอบสวน สภ.บ้านหนองพลับ อ.หัวหิน จ.ประจวบฯ รับแจ้งมีคนผูกคอตายภายในแคมป์คนงานตัดอ้อย ม.1 บ้านวไล ต.หนองพลับ อ.หัวหินจึงพร้อมด้วยชุดสืบสวนและหน่วยกู้ภัยเพชรเกษมหัวหินรุดไปยังที่เกิดเหตุ เป็นบ้านพักคนงานชั้นเดียวปลูกเรียงเป็นแถวมีคนงานยื่นจับกลุ่มพูดวิพากษ์วิจารณ์อยู่ พบศพ น.ส.สวย (นามสมมุติ) อายุ 16 ปี นักเรียนชั้น ม.3 โรงเรียนหนองพลับวิทยา ภูมิลำเนาอยู่ที่ อ.แก่งคอย จ.สระบุรี ใช้เชือกผูกเสื่อสีขาวผูกคอแน่นแขวนกับชื้อบ้านในชุดเสื่อยัดคอกกลมสีชมพู กางเกงขาวลายสีน้ำเงิน ก่อนมีคนนำร่างลงมาคาดว่าเสียชีวิตมาแล้วราว 5 ชม. ใกล้กันพบจดหมายลาตายลายมือผู้ตายข้อความ “ถึงแม่ หนูปวดหัวมากกับปัญหาครอบครัว ถ้าไม่มีหนูแม่คงไปไหนได้สะดวก หนูไม่อยู่แม่ดูแลตัวเองด้วยนะ หนูรักแม่มากนะ จากลูก” จึงเก็บไว้เป็นหลักฐานก่อนนำศพส่ง รพ.หัวหินให้แพทย์ตรวจอย่างละเอียดอีกครั้ง

จากการสอบสวนนางน้ำอ้อย (ขอสงวนนามสกุล) อายุ 30 ปีมารดาผู้ตายเล่าด้วยน้ำตานองหน้าว่า ตนรับจ้างตัดอ้อยมีลูกกับสามีเก่าด้วยกัน 4 คน น.ส.สวย เป็นลูกคนโต เป็นเด็กดีช่วยเหลือครอบครัวมาตลอด ทุกครั้งหลังเลิกเรียนจะกลับมาช่วยตนฉีกหญ้าเป็นประจำ ก่อนหน้านั้นลูกสาวชอบเล่าให้ฟังว่าโตขึ้นอยากเป็นทหาร แต่กลัวตนจะส่งเสียให้เรียน ไม่ไหวเพราะยากจนและมีลูกหลายคน เลยคิดมากกลายเป็นคนเงียบขรึม ช่วงหัวค่ำตนนอนอยู่กับ สามีใหม่อยู่ห้องข้างๆ ตกคึกสามีตื่นลุกขึ้นมาดื่มน้ำก็พบว่าลูกสาวแขวนคอห้อยโคงเตงอยู่ จึงแก้เชือกออกและช่วยกันปฐมพยาบาล แต่ไม่ทันการก่อนโทรแจ้งตำรวจ

ด้าน นายจงรัก จันทวงศ์ อายุ 55 ปี ผอ. โรงเรียนหนองพลับวิทยา กล่าวว่า รู้สึกตกใจมาก

หลังทราบข่าว น.ส.สวย เสียชีวิต ปกติผู้ตายเป็นคนเรียนดีและอยู่ในระหว่างขอทุนการศึกษาให้เป็นที่รักใคร่ของคุณครูและเพื่อนๆทุกคนมาระยะหลังทราบข่าวว่าพ่อแม่เด็กชอบทะเลาะกันบ่อยครั้งและมาปรึกษา ซึ่งตนก็ได้แนะนำว่าหากไม่มีที่פקจริงๆ ก็ให้มาพักกับครูที่โรงเรียน เบื้องต้นตำรวจคาดว่าผู้ตายคงคิดมากเกี่ยวกับปัญหาครอบครัวและการเรียน กล่าวว่าคุณแม่จะไม่มีปัญหาส่งเสียให้เรียนจนถึงที่ตัวเองตั้งใจไว้ จึงตัดสินใจผูกคอตายหนีปัญหาชีวิตดังกล่าว.

2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์

จากการทำกิจกรรมร่วมกัน ในช่วงเวลาทานข้าว ก่อให้เกิดความรัก ความอบอุ่น ความผูกพันของสมาชิกในครอบครัว นอกจากนั้นกิจการ โรงพิมพ์ของครอบครัวที่มีมานานตั้งแต่ข้าพเจ้าจำความได้เป็นเวลานาน ข้าพเจ้ารู้สึกผูกพันกับกิจการที่โตมาพร้อมๆกัน ทำให้เห็นความสำคัญ และกายภาพต่างๆ ของกระดาษ แต่ด้วยกาลเวลาที่ทำให้สิ่งต่างๆเปลี่ยนแปลงรวมทั้งครอบครัวของข้าพเจ้า ที่ต้องเกิดเหตุการณ์หย่าร้างกันของพ่อและแม่ ทำให้ทานข้าวร่วมกันบนโต๊ะอาหารกลายเป็นเพียงกิจกรรมดีๆ ที่เก็บไว้เป็นความทรงจำของครอบครัว ข้าพเจ้าจึงเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

บทที่ 3

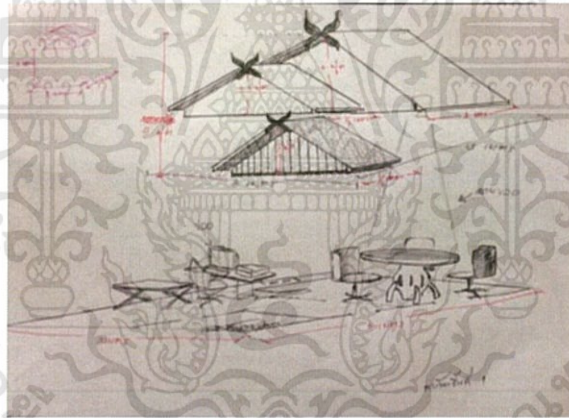
วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

อดีตจนถึงปัจจุบัน ข้าพเจ้าเติบโตมาพร้อมกับธุรกิจของครอบครัวที่ทำเกี่ยวกับงานออฟเซ็ท (สื่อสิ่งพิมพ์บนกระดาษ) ดังนั้น กระดาษ จึงกลายเป็นส่วนหนึ่งในความสัมพันธ์ของครอบครัวข้าพเจ้า

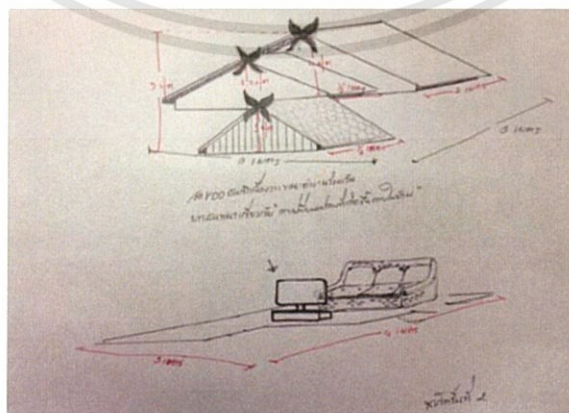
การได้ร่วมวงกินข้าวในห้องอาหารเป็นช่วงเวลาที่ครอบครัวของข้าพเจ้าได้อยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา ความผูกพัน ณ พื้นที่หนึ่งในบ้านจึงกลายเป็นช่วงเวลาที่ข้าพเจ้ามีความสุขที่สุด แต่กาลเวลาที่เปลี่ยนไปการกินข้าวในห้องอาหารจึงเป็นแค่เพียงความทรงจำ เมื่อพ่อและแม่หย่าร้างกัน

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงสร้างช่วงเวลาความสุขในห้องอาหารที่เกิดจากความผูกพันของข้าพเจ้ากับวัสดุรอบตัว จากความทรงจำในอดีต

3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

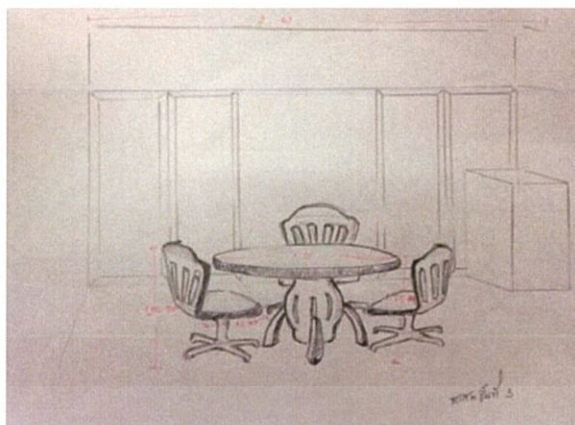

ภาพประกอบที่ 35 : ภาพร่างชั้นที่ 1 ชุดที่ 1

ภาพประกอบที่ 36 : ภาพร่างชั้นที่ 2 ชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 37 : ภาพร่างชิ้นที่ 3 ชุดที่ 1

ภาพร่างชุดที่ 1

ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจมาจากการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อของข้าพเจ้า ซึ่งทำให้นึกหวนกลับไปสมัยอดีต บ้านนี้เคยมีความผูกพันกับคนในครอบครัว ความสุขที่เกิดขึ้นภายในบ้าน ดังนั้นข้าพเจ้าจึงได้สร้างความสุขความผูกพันนี้ ขึ้นมาใหม่เป็นการต่อเติมสิ่งที่ขาดหาย ได้กลับมาอีกครั้ง ได้นำภาพร่างชิ้นที่ 3 มาทำงาน

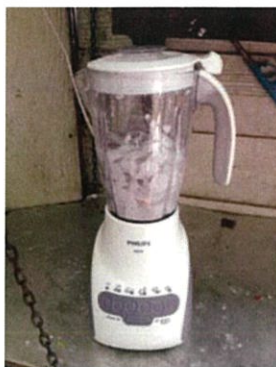
3.2 กระบวนการสร้างงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ข้าพเจ้านำกรรมวิธีเปเปอร์มาเช่ การสาน และการม้วน ในการสร้างสรรค์ผลงาน ส่วนขั้นตอนโครงสร้างนั้น ใช้การประกอบติด ซึ่งสามารถเรียงลำดับกรรมวิธีได้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 37 : กระดาษรีไซเคิล
นำกระดาษรีไซเคิลมาแช่ในน้ำ นาน 1-2 ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 38 : เครื่องปั่น
นำกระดาษที่แช่ไว้มาปั่นให้ละเอียด

ภาพประกอบที่ 39 : ตะแกรง
นำตะแกรงมาบีบน้ำออก พอให้หมาดๆ

ภาพประกอบที่ 40 : กาวลาเท็กซ์
เป็นส่วนผสมในการทำเปเปอร์มาเช่

ภาพประกอบที่ 41 : นำกระดาษที่บีบน้ำผสมกับกาวลาเท็กซ์ จากนั้นใส่ถุงปิดให้มิด
ทิ้งไว้เพื่อนำไปประกบกับโครงสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 42 : อุปกรณ์ในการทำโครงสร้าง
ไม้อัด ลวดตะแกรง

ภาพประกอบที่ 43 : นำกระดาษที่เราผสมกาวไว้ มาปะติดกับโครงสร้างที่ทำให้ครบทุกส่วน

ภาพประกอบที่ 44 : นำชิ้นส่วนต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน โดยเจาะน๊อตยึด

ภาพประกอบที่ 45 : เก้าอี้ตัวที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 46 : อุปกรณ์ในการทำเก้าอี้ตัวที่ 2
กระดาด ไม้ลูกชิ้น กาว

ภาพประกอบที่ 47 : นำกาทาบนปลายกระดาดด้านปลาย จากนั้นใช้ไม้ลูกชิ้นม้วนจนเป็นหลอดๆ
ทำเตรียมไว้เป็นจำนวนมาก เพื่อใช้ในการประกอบเป็นเก้าอี้

ภาพประกอบที่ 48 : นำกระดาดแต่ละหลอด มาประกอบที่ละเส้น
จนได้เป็น โครงสร้างเก้าอี้ตัวที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 49 : เก้าอี้ตัวที่ 2

ภาพประกอบที่ 50 : อุปกรณ์ในการทำเก้าอี้ตัวที่ 3
กาวยางพารา ผ้าพันแผล วาสลีน

ภาพประกอบที่ 51 : ใช้วาสลีนทาที่เก้าอี้ต้นแบบ เพื่อไม่ให้กาวยางพาราติดกับไม้ หลังจากนั้นใช้
ฟูก้นทากาวยางพาราแล้วนำผ้าพันแผลมาปิด แล้วทากาวยางพาราซ้ำอีกรอบ จนทั่วเก้าอี้ ทำแบบนี้
ซ้ำกัน 5-6 ชั้น หลังจากนั้นปล่อยให้แห้งสนิท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 52 : เมื่อแห้งแล้วจะได้แม่พิมพ์ แล้วทาวาสลินข้างในอีกครั้ง เพื่อเตรียมการหล่อเรซิน

ภาพประกอบที่ 53 : อุปกรณ์ในการหล่อเรซิน เรซินใส น้ำยาดิวเร้ง ถุงมือ ตราชั่ง กล่องพลาสติก ไม้

ภาพประกอบที่ 54 : นำกระดาษรีไซเคิลมาใส่ในแบบพิมพ์ที่ทำไว้จนแน่น หลังจากนั้นผสมเรซินกับน้ำยาดิวเร้งในกล่องพลาสติก อัตราเรซิน 1 ลิตร : ดิวเร้ง 1 ฝา (ไม่ควรใส่น้ำยาดิวเร้งมากเพราะจะทำให้เรซินมีฟอง) หลังจากนั้น ให้เทลงในแม่พิมพ์ที่ทำไว้ ปล่อยให้แห้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 55 : เมื่อทำงานครบทุกส่วนแล้ว
นำมาประกอบกันด้วยการหล่อเรซินที่ละส่วน

ภาพประกอบที่ 56 : เก้าอี้ตัวที่ 3

ภาพประกอบที่ 57 : อุปกรณ์ในการทำเก้าอี้ตัวที่ 4
พลาทกระดาด ปากกา ไม้บรรทัด เรือยไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 57 : ร่างภาพขนาดแต่ละส่วนเรียบร้อย
แล้วจึงใช้เลื่อยไฟฟ้าตัดออกทีละส่วน

ภาพประกอบที่ 58 : นำแต่ละส่วนมาประกอบกัน ด้วยกาวลาเท็กซ์

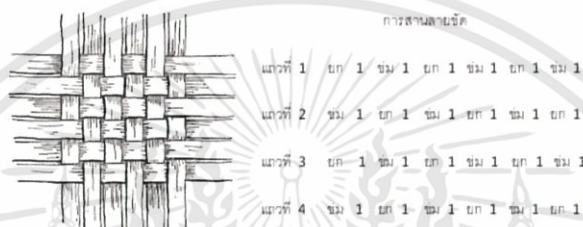

ภาพประกอบที่ 59 : เก้าอี้ตัวที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 60 : อุปกรณ์ในการทำเก้าอี้ตัวที่ 5
กระดาษเส้นๆ กาว

ภาพประกอบที่ 61 : นำกระดาษมาสานลายขัด 1 บรรทัด

ภาพประกอบที่ 62 : ทำเส้นตั้งเป็นกระดาษแข็งเพื่อสร้างเป็น โครงสร้างที่แข็งแรง
และใช้เส้นแนวนอนเป็นกระดาษอ่อนเพื่อสะดวกในการสาน

ภาพประกอบที่ 63 : เก็บรอยต่อให้เรียบร้อย ด้วยการสานปิดทับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 64 : เก้าอี้ตัวที่ 5

ภาพประกอบที่ 65 : อุปกรณ์ในการทำโต๊ะอาหาร
พาเลทกระดาษ ไม้บรรทัด ปากกา เรื่อยไฟฟ้า

ภาพประกอบที่ 66 : เมื่อร่างสัดส่วนโต๊ะได้แล้ว ใช้เลื่อยไฟฟ้าตัดเป็นส่วนต่างๆ
แกนโต๊ะ ใช้กรรมวิธีนำพาเลทหลายๆอันมาทากาวติดกัน หลังจากนั้นใช้เลื่อยตัดตามต้นแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 67 : นำกระดาษที่ผสมกาวมาปั้นตามแบบโตะที่เราต้องการ

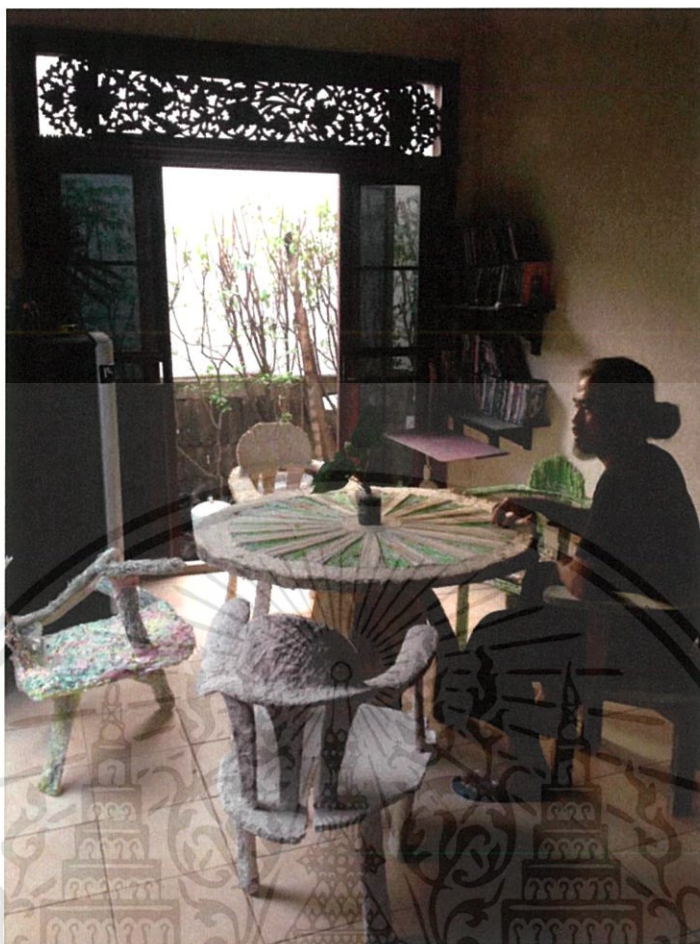

ภาพประกอบที่ 68 : ใช้กระดาษที่ม้วน และกระดาษที่ตัดให้เห็นสัน มาทำเป็นลายโตะ

ภาพประกอบที่ 69 : โตะอาหารที่เสร็จสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 70 : ชุดโต๊ะอาหารที่สมบูรณ์

ภาพประกอบที่ 71 : ชุดโต๊ะอาหารที่สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

ถ้าพิจารณาความหมายของศิลปะที่ได้กล่าวแล้วว่า ศิลปะคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออก เพื่ออารมณ์ ความรู้สึก ความคิด หรือความงาม ก็เห็นจะได้ว่าศิลปะนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 ส่วนคือ ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งได้แก่โครงสร้างทางวัตถุที่มองเห็นได้หรือรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสส่วนหนึ่งกับส่วนที่เป็นการแสดงออก อันเป็นผลที่เกิดจากโครงสร้างทางวัตถุนั้น อีกส่วนหนึ่งเราเรียกว่าองค์ประกอบส่วนแรกว่า รูปทรง (Form) หรือองค์ประกอบทางรูปทรง และเรียกส่วนหลังว่าเนื้อหา (Concept) ดังนั้นองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างหลักของศิลปะก็คือรูปทรงกับเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

ข้าพเจ้าใช้หลักการทางองค์ประกอบศิลป์ในผลงานประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ เนื้อหา และรูปทรงด้านทัศนศิลป์ หากความเป็นไปได้ทางกายภาพของวัสดุในการสร้างผลงาน สามารถวิเคราะห์ทัศนธาตุได้ดังนี้

4.1.1 ผลงานชิ้นที่ 1 รูปทรง (Forms)

ภาพประกอบที่ 72 :รูปทรง เก้าอี้

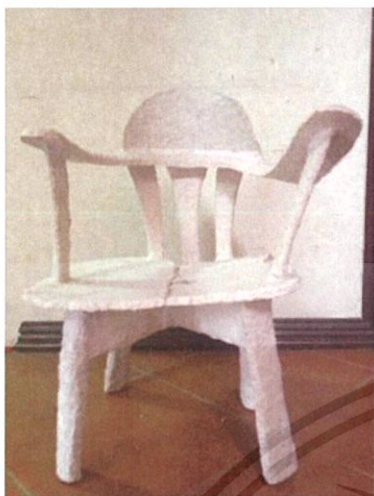
1. เป็นรูปทรงของเก้าอี้ที่บ้าน แทนค่า บุคลิกความเพียร อันเป็นนิสัยของน้องสาว การประกอบสร้างจากชิ้นส่วนเล็กๆ ทีละชิ้นจึงสามารถแสดงออกถึงความเพียรพยายาม โดยมีขนาดเท่าจริงกับเก้าอี้ที่บ้าน ความไม่แข็งแรงของโครงสร้างที่ทำให้เก้าอี้เอียง แสดงออกถึงอุปนิสัย และความไม่เที่ยงแท้ของสรรพสิ่งบนโลก กาลเวลาที่ทำให้สิ่งต่างๆแปรเปลี่ยน

ภาพประกอบที่ 73 :รูปทรง เก้าอี้

2. เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม แทนค่า เบาะรองนั่งโดยใช้เทคนิคการสานเพื่อให้กายภาพของกระดาษมีความคล้ายคลึงกับการสานผ้า โดยมีขนาดเท่าจริงกับต้นแบบ

ผลงานชิ้นที่ 2 รูปทรง (Forms)

ภาพประกอบที่ 74 :รูปทรง เก้าอี้

1. เป็นรูปทรงของเก้าอี้นั่งที่บ้าน แทนคำ บุคลิก ความสุขุม ความแข็งแกร่ง อันเป็นนิสัยของน้องชาย การประกอบสร้างจากกระดาษที่ค่อยสลาย ด้วยวิธีการปั้นทำให้เกิดความแข็งแรงเมื่อผสมกับกาว โดยมีขนาดเท่าจริงกับเก้าอี้ที่บ้าน ความบิดเบี้ยวของโครงสร้างที่ทำให้เก้าอี้ผิดรูป แสดงออกถึงอุปนิสัย และความไม่เที่ยงแท้ของสรรพสิ่งบนโลก กาลเวลาที่ทำให้สิ่งต่างๆ แปรเปลี่ยน

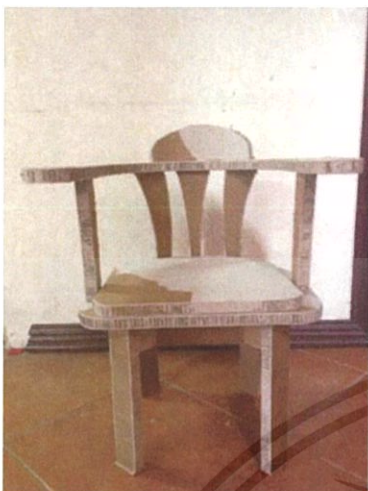
ผลงานชิ้นที่ 3 รูปทรง (Forms)

ภาพประกอบที่ 75 :รูปทรง เก้าอี้

1. เป็นรูปทรงของเก้าอี้นั่งที่บ้าน แทนคำ บุคลิกความเอาแต่ใจ เจ้าระเบียบ อันเป็นนิสัยของข้าพเจ้า การประกอบสร้างจากกระดาษที่ค่อยสลาย ด้วยวิธีการหล่อเรซิน ทำให้เกิดความแข็งแรง โดยมีขนาดเท่าจริงกับเก้าอี้ที่บ้าน ความบิดเบี้ยวของโครงสร้างที่ทำให้เก้าอี้ผิดรูป แสดงออกถึงความไม่เที่ยงแท้ของสรรพสิ่งบนโลก กาลเวลาที่ทำให้สิ่งต่างๆ แปรเปลี่ยน

ผลงานชิ้นที่ 4 รูปทรง (Forms)

ภาพประกอบที่ 76 :รูปทรง เก้าอี้

1. เป็นรูปทรงของเก้าอี้ที่บ้าน แทนค่า บุคลิกความแข็งแรง ความมั่นคง ความผู้นำ อันเป็นนิสัยของพ่อ การประกอบสร้างจึงสามารถแสดงออกถึงความมั่นคง ความแข็งแรง โดยมีขนาดเท่าจริงกับเก้าอี้ที่บ้าน ความแข็งแรงของโครงสร้างที่ทำให้เก้าอี้ทนทาน

ผลงานชิ้นที่ 5 รูปทรง (Form)

ภาพประกอบที่ 77 :รูปทรง เก้าอี้

1. เป็นรูปทรงของเก้าอี้ที่บ้าน แทนค่า บุคลิกความละเอียดอ่อน ความปราณีต อันเป็นนิสัยของแม่ การประกอบสร้างจากวิธีการสานจึงสามารถแสดงออกถึงอุปนิสัยความละเอียดอ่อน ความปราณีต โดยมีขนาดเท่าจริงกับเก้าอี้ที่บ้าน ความไม่แข็งแรงของโครงสร้างที่ทำให้เก้าอี้เอียง แสดงออกถึงความไม่เที่ยงแท้ของสรรพสิ่งบนโลก กาลเวลาที่ทำให้สิ่งต่างๆแปรเปลี่ยน

ผลงานชิ้นที่ 6 รูปทรง (Form)

ภาพประกอบที่ 78 :รูปทรงโต๊ะ

1. เป็นรูปทรงของโต๊ะอาหารที่บ้าน แทนค่าความหมายกิจกรรมของครอบครัว การร่วมวงกินข้าว โดยมีขนาดเท่าจริงกับโต๊ะที่บ้าน

4.1.2 ผลงานชิ้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพประกอบที่ 79 : ผิว แก้ว

1. ลักษณะพื้นผิวแสดงออกทางทัศนธาตุในเรื่องของเส้น (Line) เป็นแบบหลอดม้วนเรียงกันเป็นจำนวนมาก จนเกิดเป็นลายเส้นของแก้ว

ภาพประกอบที่ 80 : ผิว แก้ว

2. ลักษณะพื้นผิวแสดงออกทางทัศนธาตุในเรื่องของเส้น (Line) เป็นการสอทับกับของกระดาษ 2 แนว แทนความหมายความเป็นกายภาพของเบาะรองนั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพประกอบที่ 81 : ผิว แก้ว

1. ลักษณะพื้นผิวแบบหยาบ ที่เกิดจากวิธีการปั่นด้วยกระดาษย่อยสลาย

ภาพประกอบที่ 82 : ผิว แก้ว

2. ลักษณะพื้นผิวรอยแตก แทนค่าความหมายของความไม่สมบูรณ์แบบ ความไม่เที่ยงแท้ของสรรพสิ่ง

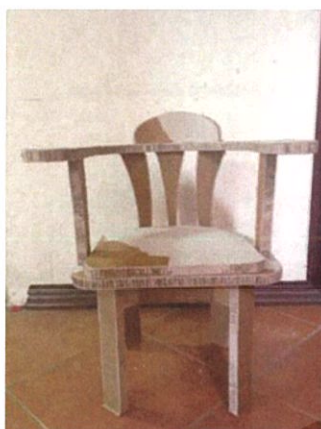
ผลงานชิ้นที่ 3 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพประกอบที่ 83 : ผิว แก้ว

1. ลักษณะพื้นผิวแสดงออกทางทัศนธาตุในเรื่องของเส้น (Line) ที่เกิดจากการหล่อ ทำให้บางจุดเกิดความเปาะบาง ผิวที่ได้จากการมองเห็นคือลายเส้นที่บีบอัดกัน ลักษณะพื้นผิวรอบฉีกขาด แทนค่าความรู้สึกของความเสื่อมสลายของวัตถุ

ผลงานชิ้นที่ 4 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพประกอบที่ 84 : ผิว เก้าอี้

1. ลักษณะพื้นผิวเรียบ ด้วยความแข็งแรงของกระดาษ แสดงออกถึงความแข็งแรง ความเรียบ ลักษณะพื้นผิว รอบนิกขาด แทนค่าความรู้สึกของความเสื่อมสลายของวัตถุ ด้วยกาลเวลา

ผลงานชิ้นที่ 5 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพประกอบที่ 85 : ผิว เก้าอี้

1. ลักษณะพื้นผิวแสดงออกทางทัศนธาตุในเรื่องของเส้น (Line) แทนค่าความรู้สึกคล้ายคลึงกับผ้า

ผลงานชิ้นที่ 6 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพประกอบที่ 86 : ผิวโต๊ะ

1. ลักษณะพื้นผิวแสดงออกทางทัศนธาตุในเรื่องของเส้น (Line) แทนค่าความรู้สึกเสมือนจริงของไม้

ภาพประกอบที่ 87 : ผิวโต๊ะ

2. ลักษณะพื้นผิวหยาบ แทนค่าความรู้สึกเสมือนไม้ด้วยการมอง พื้นผิวที่ได้เกิดจากกายภาพของกระดาษ

4.1.3 ผลงานชิ้นที่ 1 สี (Colour)

เป็นการนำเสนอผลงานวัสดุโดยใช้สีจากเนื้อแท้ของวัสดุที่มีคุณลักษณะเฉพาะ โดยแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติที่แตกต่างกันของเนื้อวัสดุ

ภาพประกอบที่ 88 : สีแก้วอี

1. สีที่ได้คือสีของกระดาษที่ไม่ได้มีการย้อมหรือการทาสี ทำให้สีที่ได้ขึ้นอยู่กับสีของวัสดุที่เรานำมาใช้ ตัววัสดุจึงสามารถแสดงศักยภาพของตัวเองได้ดี

ผลงานชิ้นที่ 2 สี (Colour)

ภาพประกอบที่ 89 : สีแก้วอี

1. สีที่ได้คือสีของกระดาษที่ไม่ได้มีการย้อมหรือการทาสี ทำให้สีที่ได้ขึ้นอยู่กับสีของวัสดุที่เรานำมาใช้

ผลงานชิ้นที่ 3 สี (Colour)

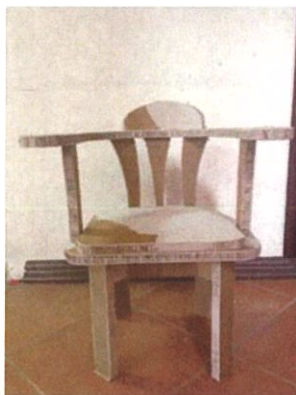

ภาพประกอบที่ 90 : สีแก้วอี

1. สีที่ได้คือสีของกระดาษที่ไม่ได้มีการย้อมหรือการทาสี ทำให้สีที่ได้ขึ้นอยู่กับสีของวัสดุที่เรานำมาใช้ ตัววัสดุจึงสามารถแสดงศักยภาพของตัวเองได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 4 สี (Colour)

ภาพประกอบที่ 91 : สีเก้าอี้

1. สีที่ได้คือสีของกระดาษที่ไม่ได้มีการย้อมหรือการทาสี ทำให้สีที่ได้ขึ้นอยู่กับสีของวัสดุที่เรานำมาใช้ ตัววัสดุจึงสามารถแสดงศักยภาพของตัวมันเองได้ดี

ผลงานชิ้นที่ 5 สี (Colour)

ภาพประกอบที่ 92 : สีโต๊ะ

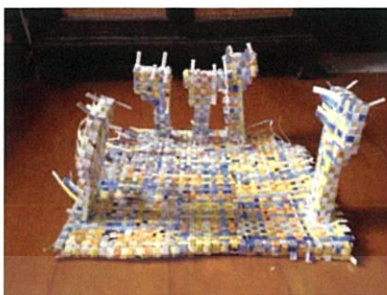
1. สีกลาง และสีอ่อน ที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดการ เล่นของลวดลาย แทนค่าความรู้สึกเสมือนไม้ที่ขัดกัน จนเกิดเป็นลาย สีที่ได้คือสีของกระดาษที่ไม่ได้มีการ ย้อมหรือการทาสี ทำให้สีที่ได้ขึ้นอยู่กับสีของวัสดุที่เรานำมาใช้ ตัววัสดุจึงสามารถแสดงศักยภาพของตัวมันเองได้ดี

ภาพประกอบที่ 93 : สีโต๊ะ

1. สีที่ได้คือสีของกระดาษที่ไม่ได้มีการย้อมหรือการทาสี ทำให้สีที่ได้ขึ้นอยู่กับสีของวัสดุที่เรานำมาใช้ ตัววัสดุจึงสามารถแสดงศักยภาพของตัวมันเองได้ดี โดยสีที่ต่างกันเกิดจากกรรมวิธีที่ต่างกัน จึงทำให้ตัวผลงานสามารถมองออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนฐานโต๊ะ และ ส่วนขาโต๊ะ

ผลงานชิ้นที่ 6 สี (Colour)

ภาพประกอบที่ 94 : สีแก้ว

1. สีที่ได้คือสีของกระดาษที่ไม่ได้มีการย้อมหรือการทาสี ทำให้สีที่ได้ขึ้นอยู่กับสีของวัสดุที่เรานำมาใช้ ตัววัสดุจึงสามารถแสดงศักยภาพของตัวมันเองได้ดี ลวดลายของสีที่เกิดจากการสานกันของกระดาษ ทำให้เกิดลายที่ดูแปลกตา

4.1.5 ผลงานชิ้นที่ 1 น้ำหนัก (Volume)

นำเสนอถึงการสร้างบรรยากาศ โดยการจัดวางแสงและเงา ใช้แสงธรรมชาติที่ดูอบอุ่น เข้าช่วยในการให้ความสว่างและใช้แสงในบางจุดที่ต้องการเน้นความชัดเจนของวัตถุ พื้นที่ว่าง โครงสร้าง

ภาพประกอบที่ 95 : น้ำหนักงาน

1. น้ำหนักสร้างสรรค์ในผลงานโดยรวม ข้าพเจ้าเลือกใช้แสงและเงา ช่วยสร้างน้ำหนัก เกิดระยะ มิติ ที่มีมุมมองที่หลากหลาย ข้าพเจ้าใช้แสงเน้นส่วนที่สำคัญของงาน เน้นวัตถุที่น่าสนใจ เน้นพื้นที่ว่าง เกิดเป็นน้ำหนัก เพื่อให้สร้างบรรยากาศในงาน เกิดความรู้สึกร่วม เกิดการตอบโต้ทางความคิด
2. แสงที่ส่องประทะกับวัตถุ ทำให้เกิดค่าน้ำหนักที่น่าสนใจ ทำให้รายละเอียดของงาน ทำให้มีความชัดเจนมากขึ้น มีเสน่ห์ และให้ความลงตัว

ภาพประกอบที่ 96 :

ภาพบรรยากาศโดยรวมของผลงาน

3. แสงเงาที่เกิดจากแสงตกกระทบจากวัตถุ เกิดแสงเงาทอดพาดสู่วัตถุหนึ่ง ทำให้เกิดความเป็นเอกภาพ เห็นได้จากเงาของเก้าอี้ที่พาดบนโต๊ะอาหาร พื้นครัวด้านล่าง แสงเงาที่เกิดขึ้นทำให้เกิดเป็นค่าน้ำหนักในผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ

การจัดองค์ประกอบศิลป์ ถือเป็นทฤษฎีเบื้องต้นของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เป็นแนวทางสำหรับศิลปินและผู้ชมงานใช้เป็นหลักการในการสร้างสรรค์ และพิจารณาถึงคุณค่าของผลงานศิลปะ องค์ประกอบต่างๆที่เป็นทัศนธาตุจะกลายเป็นผลงานทางทัศนศิลป์ที่มีคุณค่าและความวิจิตรขึ้นมาได้นั้น ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องนำทัศนธาตุ

ภาพประกอบที่ 97 : ชุดผลงานโต๊ะอาหาร

1. ความกลมกลืน (Harmony)

นำเสนอถึงความกลมกลืนทางองค์ประกอบ เป็นผลสำเร็จของงานสร้างสรรค์มากกว่าเป็นวิธีการจึงเป็นหลักการและแนวคิดของการประสานกลมกลืน โดยมีวิธีการจัดการหลากหลายจากผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ ความลงตัวกันของสีโต๊ะและเก้าอี้ การจัดวางของเครื่องเรือน สีของแสงจากธรรมชาติและหลอดไฟมีการทำงานร่วมกันอย่างลงตัวประสานความกลมกลืน เกิดเป็นความงามทางสุนทรียภาพ

2. ความหลากหลาย (Variety)

นำเสนอรายละเอียดในการจัดวางผลงาน ข้าพเจ้าเพิ่มความพิเศษของมุมมองโดยการใช้ลักษณะของขนาด รูปร่าง นำมาประกอบสร้างให้เกิดหน้าที่ที่ต่างจากจุดประสงค์เดิม มีการเปิดและปิดมุมมองทางสายตา ในผลงานการสร้างสรรค์ชุดนี้มีการตัดทอนและเพิ่มสัดส่วน(Distortion) เห็นได้จากส่วนของเก้าอี้ที่มีการปรับเปลี่ยนในบางจุดที่ขาดหายไป เพื่อตอบสนองต่ออารมณ์ความรู้สึก มุ่งเน้นให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในงานและเกิดความรู้สึกคล้อยตาม มุมของการมองก็เป็นสิ่งที่สร้างความหลากหลายในงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าอย่างมาก เห็นได้จากบรรยากาศของงานในช่วงเช้า แสงสว่างจากธรรมชาติและแสงสว่างจากโคมไฟในช่วงเย็น ผลงานชุดนี้ มีทัศนียภาพและให้ความรู้สึที่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความสมดุล (Balance)

การจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ในผลงานสร้างสรรค์โดยรวม ข้าพเจ้าคำนึงถึงส่วนประกอบหลัก เช่น ในโครงสร้างของรูปทรงมีการถ่วงน้ำหนักของเก้าอี้ โดยคำนึงถึง ขนาด ตำแหน่ง ที่ตั้ง ความกลมกลืนของรูปทรง ความหนักเบาของวัตถุ ส่วนที่ทับกัน และพื้นที่ว่าง โดยเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ภายในบริเวณงาน ให้เกิดความสมดุล

4. สัดส่วน (Proportion)

ส่วนเล็กสัมพันธ์กับส่วนที่ใหญ่กว่า ส่วนที่ใหญ่กว่าสัมพันธ์กับพื้นที่โดยรอบ เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับทุกสิ่งอย่างลงตัวในผลงาน โดยสัดส่วนมีขนาดเท่ากับโต๊ะอาหารจริง

ภาพประกอบที่ 98: ชุดผลงาน โต๊ะอาหาร

5. ความเป็นเด่น (Dominance)

การจัดวางองค์ประกอบเฟอร์นิเจอร์และแสงสว่างแต่ละส่วน ใช้แสงในบางจุดที่ต้องการความชัดเจน ในส่วนที่ต้องการเน้นการแสดงออกของเรื่องราว เนื้อหาสาระสำคัญของงานหรือช่วยเพิ่มมิติ มุมมอง และการใช้งานได้จริงในเก้าอี้บางตัว

6. การเคลื่อนไหว (Movement)

ในเก้าอี้แต่ละชิ้นจะมีความเคลื่อนไหวของเส้นผสมผสานอยู่ในงานแต่ละตัว นอกจากนั้นแสงและเงาที่เกิดขึ้นในผลงานทำให้พื้นที่โดยรอบเกิดความเป็นธรรมชาติ ทำให้ตัวผลงานดูมีชีวิตชีวาต่อพื้นที่บริเวณนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป

เนื่องจากสังคมในปัจจุบันปัญหาในทางสถาบันครอบครัวมีพบมากขึ้นเรื่อยๆ แนวโน้มสถาบันครอบครัวในอนาคตพบว่า เด็กขาดการดูแลเอาใจใส่ พ่อแม่หย่าร้างกัน เกิดการพุดกันน้อยลง และด้วยเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การแข่งขันในการค้ามากขึ้น เวลาส่วนใหญ่ของครอบครัวจึงหมดไปกับการทำงาน ทำให้ช่วงเวลาในครอบครัวกับการพุดคุย แลกเปลี่ยนเรื่องราวในชีวิตประจำวันน้อยลง คุณเป็นเรื่องที่ยากขึ้น จนเกิดช่องว่างระหว่างวัย และพบเห็นข่าวปัญหาครอบครัวได้บ่อย ด้วยอิทธิพลจากสังคมส่งผลให้ครอบครัวของข้าพเจ้าเกิดปัญหา จนทำให้ต้องหย่าร้างของพ่อและแม่ ทำให้ช่วงเวลาความทรงจำที่ดีของครอบครัวหายไป ดังนั้นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้า จึงพุดถึงเรื่องช่วงเวลาการอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันบนโต๊ะอาหารของครอบครัว การสร้างเก้าอี้ โต๊ะ เฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากกระดาษรีไซเคิลที่เหลือจากธุรกิจโรงพิมพ์ของครอบครัว ข้าพเจ้าต้องการให้ “โต๊ะอาหาร” เกิดขึ้นจากความรัก ความสุข ความผูกพันของคนในครอบครัว บรรยากาศอบอุ่น ไปด้วยความอบอุ่น การสร้างโต๊ะอาหารใหม่จากวัสดุเหลือใช้จากธุรกิจทางบ้าน เป็นการเน้นย้ำว่าทุกคนในครอบครัวยังอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันสม่ำเสมอ แต่ด้วยกาลเวลาที่เปลี่ยนไป ทำให้ช่วงเวลานั้นกลายเป็นแค่ความทรงจำ ปรากฏชัดเจนจากโครงสร้างของโต๊ะ เก้าอี้ ที่ทำจากกระดาษที่เหมือนจะทรงตัวไม่อยู่ ไม่แข็งแรง และรอยร้าว

ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า เลือกที่จะใช้กระดาษรีไซเคิลจากธุรกิจส่วนตัวของครอบครัวมาเป็นวัสดุหลัก เพื่อสื่อถึงความผูกพันจากอดีตถึงปัจจุบันของคนในครอบครัว โดยจำนวนเก้าอี้และเอกลักษณ์แต่ละตัวสื่อถึงบุคคลต่างๆ ในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นการถัก การสานที่ให้ความรู้สึกถึงความ เป็นแม่ การประกอบสร้างเพื่อให้แข็งแรงที่รู้สึกถึงพ่อ การหล่อเรซิน การม้วนกระดาษล้วนแล้วแสดงออกถึงบุคคลในครอบครัว แต่ร่องรอยการแตกหัก โครงสร้างที่ดูไม่แข็งแรงที่เป็นไปตามกายภาพของกระดาษ เกิดจากความตั้งใจของข้าพเจ้า ที่จะแสดงถึงเวลาที่เปลี่ยนไป

รูปแบบการนำเสนอของข้าพเจ้า เป็นการจัดวาง (Installation) ผลงานที่มีขนาดเท่าจริง และสิ่งของที่มีจริงนำมาเล่าใหม่ ผ่านการนำเสนอช่วงเวลาบนโต๊ะอาหาร ความสุข ความอบอุ่น ที่ได้พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของคนในครอบครัว การเน้นย้ำความผูกพันรั้วของคนในครอบครัว ในช่วงเวลาบนโต๊ะอาหาร เพื่อให้คนดูตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ การแลกเปลี่ยนความคิด การแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในครอบครัวของสังคมปัจจุบัน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ในการวางแผนการทำงานของข้าพเจ้า จำเป็นที่จะต้องใช้เวลากับการสร้างงานชิ้นหนึ่ง จึงจำเป็นต้องผลิตทำทีละนิด เมื่อตัวแรกต้องรอให้กาวแห้งซะก่อนจึงจะทำต่อได้จะใช้เวลาไม่นานมาสร้างตัวที่สองเพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลา การประกอบสร้างบางตัวจำเป็นที่จะต้องพึ่งความแข็งแรงให้กับฐานหลายครั้ง เพื่อที่จะให้ทรงตัวอยู่ได้ กำหนดการที่คาดว่าจะเสร็จในแต่ละตัวจึงล่าช้า เพราะขั้นตอนในการประกอบแต่ละตัวต้องใช้เวลาานาน และใช้วัสดุเป็นจำนวนมาก เพื่อให้เกิดความปราณีตในการสร้างสรรค์ผลงาน

ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากสถาบันครอบครัว การวิจัย จากอินเทอร์เน็ต ในเรื่องราวของแนวโน้มครอบครัวไทยในอนาคต ที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาต่างๆของคนในครอบครัว รวมทั้งการแก้ปัญหาเบื้องต้น เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาในส่วนของขั้นตอนการทำงาน ข้าพเจ้าได้ใช้เทคนิคจัดวาง (Installation) ของข้าพเจ้า การทดลองประกอบสร้างเพื่อความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

บรรณานุกรม

จิตวิทยาการให้คำปรึกษากับครอบครัว : <http://www.scc.ac.th/seminar/ex/14-15mar45.asp>

นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2547-2556. : สำนักงานกิจการสตรีและ

สถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถานการณ์ครอบครัวไทย : อย่าปล่อยให้กลายเป็นวิกฤตสังคม :

http://www.m-society.go.th/article_attach/9867/14191.pdf

สลด!นักเรียนสาว ม.3 ผูกคอตาย , เติลินิวส์ :

<http://www.dailynews.co.th/Content/regional/108478/สลด!นักเรียนสาว+ม.3+ผูกคอตายหนีปัญหาครอบครัว>

BABY CHAIRFIX FLASH :

HTTP://WWW.BABYGADGET.NET/2009/05/BABY_FLASH_CHAIRFIX.PHP

Jens Praet : <http://www.designboom.com/design/dressed-collection-by-jens-praet/>

Jennifer Collier. : <http://www.jennifercollier.co.uk/household.htm>

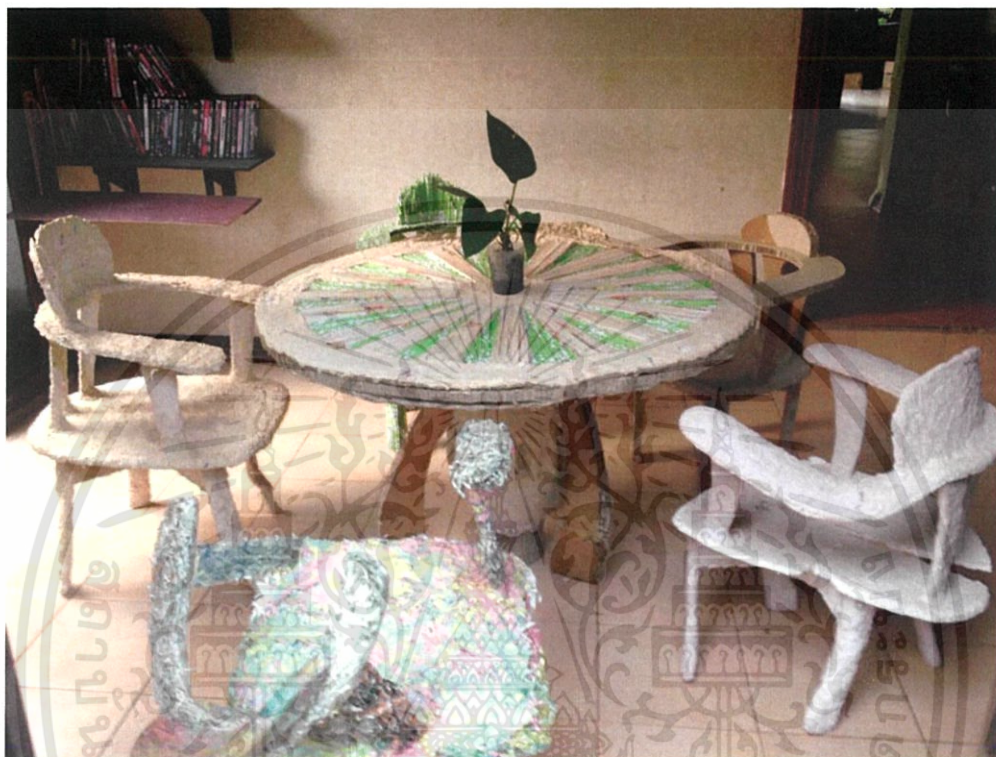
Navin Gallery Bangkok. : http://www.navinproduction.com/gallery.php?project_id=170

Paper Artist Ivano Vitali : <http://www.paperphine.com/?p=561>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

ภาพประกอบที่ 99 : บรรยากาศชุดโต๊ะอาหาร

ชื่อผลงาน Family, 2557

เทคนิค การจัดวาง, สื่อผสม

ขนาด 200 x 200 x 120 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาว อภัสนันท์ ธนโชคนิธิวัฒน์
วัน เดือน ปีเกิด	9 มิถุนายน 2534 ที่กรุงเทพฯ
ที่อยู่	10 ประเวศวิทย์และเพื่อน 4 อุดมสุข 51 สุขุมวิท 103 บางจาก พระโขนง กทม. 10260 โทร.0-274-6574
ประวัติการศึกษา	2547 โรงเรียนศรีวิกรม์ 2550 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ 2553 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์

รางวัลและเกียรติประวัติ

- 2554 ได้รับทุนการศึกษาสร้างชื่อเสียง
- 2554 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 รายการ ดันศิลปะ ปี 2
- 2556 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 รายการ พระ...ผู้เป็นพลังแผ่นดิน
- 2554 ร่วมแสดงงานศิลปะสัญจร หัวข้อ “LINE” จ.ภูเก็ต
- 2554 ร่วมแสดงงานศิลปะ หัวข้อ “EVA” จ.กรุงเทพฯ
- 2554 ร่วมแสดงงานศิลปะ หัวข้อ “ภาพเหมือนมนุษย์” จ. กรุงเทพฯ
- 2555 ร่วมแสดงงานศิลปะสัญจร หัวข้อ “LINE” จ.เชียงใหม่
- 2556 เข้าร่วม 10 มหาลัย ในนิตยสารแฟชั่น Lofficial
- 2557 ร่วมแสดงงานศิลปะ หัวข้อ “ไทยนิยม” จ. กรุงเทพฯ